

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 13.7.2016 г.
COM(2016) 465 final

2016/0222 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна
закрила (преработен текст)**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

- **Контекст на предложението и основания за него**

ЕС работи за създаването на интегрирана, устойчива и цялостна миграционна политика на ЕС, основана на солидарност и справедливо поделение на отговорностите, която да може да функционира ефективно както в спокойно време, така и по време на криза. След приемането на Европейската програма за миграцията¹ Европейската комисия работи за прилагането на мерки за преодоляване както на непосредствените, така и на дългосрочните предизвикателства, свързани с ефективното и цялостно управление на миграционните потоци.

Общата европейска система за убежище се основава на правила, определящи държавата членка, която е компетентна за кандидатите за международна закрила (включително дактилоскопична база данни в областта на убежището), общите стандарти за процедурите за предоставяне на убежище, условията на приемане и признаването и защитата на лицата, на които е предоставена международна закрила. Освен това Европейска служба за подкрепа в областта на убежището помага на държавите членки при прилагането на общата европейска система за убежище.

Независимо от значителния напредък, постигнат по отношение на изграждането на общата европейска система за убежище, между държавите членки продължават да съществуват значителни различия във видовете използвани процедури, условията на приемане, които се предоставят на кандидатите, признаването и вида на закрилата, предоставяна на лицата, които са получили международна закрила. Тези различия допринасят за т.нар. вторични движения и търсене на по-изгодни варианти за получаване на убежище, създават привличащи фактори и в крайна сметка водят до неравномерно разпределяне между държавите членки на отговорността за предлагане на закрила на лицата в нужда.

Пристигналите наскоро многобройни лица показаха, че Европа се нуждае от ефективна и ефикасна система за убежище, която да е в състояние да осигури справедливо и устойчиво разпределение на отговорностите между държавите членки, както и достатъчни и достойни условия на приемане в целия ЕС, да обработва бързо и ефективно подадените в ЕС молби за убежище и да гарантира качеството на вземаните решения, за да могат лицата, които се нуждаят от международна закрила, реално да я получат. Същевременно ЕС трябва да предприеме мерки срещу незаконните и опасни движения и да спре функционирането на бизнес модела на трафикантите. За тази цел, от една страна, молбите за убежище на лицата, които нямат право на международна закрила, трябва да бъдат обработвани бързо и тези мигранти трябва след това да бъдат връщани бързо. От друга страна, трябва да бъдат осигурени безопасни и законни начини за влизане в ЕС за лицата от трети държави, които се нуждаят от закрила. Това

¹ COM(2015) 240 final.

е също част от по-широко партньорство с приоритетни държави на произход и на транзитно преминаване.

На 6 април 2016 г. Комисията определи приоритетите си за структурна реформа на европейската рамка в областта на убежището и миграцията в съобщението си „Към реформа на общата европейска система за убежище и укрепване на законни начини за достъп до Европа“², в което представи различните мерки, които трябва да бъдат предприети за постигане на по-хуманна, по-справедлива и по-ефикасна европейска политика в областта на убежището, както и по-добро управление на политиката в областта на законната миграция.

На 4 май 2016 г. Комисията представи първи пакет от предложения за реформа на общата европейска система за убежище, които допринасят за изпълнението на три приоритета, набелязани в нейното съобщение: създаване на устойчива и справедлива система от Дъблин за определяне на държавата членка, която е компетентна за разглеждането на молбите за убежище³, укрепване на системата „Евродак“ с цел по-добро наблюдение на вторичните движения и подпомагане на борбата с незаконната миграция⁴ и създаване на истинска Агенция на Европейския съюз в областта на убежището, за да се обезпечи доброто функциониране на европейската система за убежище⁵.

Тези предложения бяха първите градивни елементи за реформиране на структурата на общата европейска система за убежище.

С втория пакет Комисията приключва реформата на общата европейска система за убежище, като приема четири допълнителни предложения: предложение за замяна на Директивата за процедурите за убежище с регламент⁶, с който се хармонизират различаващите се понастоящем процедурни правила във всички държави членки и се създава истинска обща процедура; предложение за замяна на Директивата относно определянето⁷ с регламент⁸, с който се определят единни стандарти за признаването на лица, нуждаещи се от закрила, и за правата, предоставяни на лицата, които са получили международна закрила, както и предложение за преразглеждане на Директивата за условията на приемане⁹ с цел допълнително хармонизиране на условията на приемане в ЕС, подобряване на изгледите на кандидатите за интегриране и намаляване на вторичните движения. И накрая, във връзка с ангажимента да бъдат укрепени законните начини за достъп до ЕС, обявен на 6 април 2016 г., Комисията предлага също структурирана рамка на Съюза за презаселване, чрез която се преминава към по-управляван подход към международната закрила в ЕС и се гарантират организирани и безопасни начини за достъп до ЕС за лицата, нуждаещи се от международна закрила, с цел постепенно намаляване на стимулите за незаконно пристигащите¹⁰.

² COM(2016) 197 final.

³ COM(2016) 270 final.

⁴ COM(2016) 272 final.

⁵ COM(2016) 271 final.

⁶ ОВ L 180, 29.6.2013 г., стр. 60.

⁷ ОВ L 337, 20.12.2011 г., стр. 9.

⁸ ОВ C [...], [...] г., стр. [...].

⁹ ОВ C [...], [...] г., стр. [...].

¹⁰ ОВ C [...], [...] г., стр. [...].

Тези предложения са неразделна част от цялостната реформа на общата европейска система за убежище и са тясно свързани помежду си. С този втори пакет законодателни предложения за реформа на достиженията на правото в областта на убежището вече са представени всички елементи, необходими за създаването на стабилна, последователна и интегрирана обща европейска система за убежище, основана на общи, хармонизирани правила, които са ефективни и осигуряват защита — изцяло в съответствие с Женевската конвенция.

Общата европейска система за убежище, която доразработваме, е ефективна и осигурява защита. Тя има за цел да бъдат постигнати пълно сближаване между националните системи за убежище, намаляване на стимулите за вторични движения, укрепване на взаимното доверие между държавите членки и постигане като цяло на добре функционираща система от Дъблин.

Тя гарантира, че лицата, които търсят убежище, се третират, независимо от това къде се намират в ЕС, по еднакъв и подходящ начин. Тя осигурява необходимите инструменти за гарантиране на бързо идентифициране на лицата, които наистина се нуждаят от международна закрила, и връщане на лицата, които не се нуждаят от закрила. Тя е щедра към най-уязвимите и строга към потенциалните злоупотреби, като същевременно винаги защита основните права. На последно място, общата система е ефективна от икономическа гледна точка и е достатъчно гъвкава, за да се адаптира към сложните предизвикателства, пред които са изправени държавите членки в тази област.

Цели на настоящото предложение

В рамките на този втори пакет от реформи на политиката в областта на убежището Комисията предлага да бъде преработена Директива 2013/33/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила¹¹.

В Директивата за условията на приемане се предвижда минимална хармонизация на стандартите за приемането на кандидати за международна закрила в ЕС. Условията на приемане обаче продължават да се различават значително между държавите членки както от гледна точка на начина, по който е организирана системата на приемане, така и от гледна точка на стандартите, предоставяни на кандидатите.

Кризата с миграцията изведе на преден план необходимостта от осигуряване на по-голяма съгласуваност на условията на приемане в целия ЕС и необходимостта държавите членки да бъдат по-добре подготвени да се справят с несъразмерно голям брой мигранти. Условията на приемане, предоставяни от различните държави членки, се различават съществено. В някои държави членки се наблюдават трайни проблеми по отношение на спазването на стандартите за приемане, необходими за достойно третиране на кандидатите, докато в други предоставяните стандарти са по-щедри. Това допринесе за появата на вторични движения и оказа натиск по-специално върху някои държави членки.

¹¹ ОВ L 180, 29.6.2013 г., стр. 96.

С оглед на това настоящото предложение има следните цели:

- (1) **Допълнително хармонизиране на условията на приемане в ЕС.** То ще гарантира, че кандидатите се третират по достоен начин в целия ЕС, в съответствие с основните права и правата на детето, включително в държавите членки, в които съществуват трайни проблеми по отношение на гарантирането на достойно третиране, и ще намали свързаните с приемането стимули кандидатите да пристигат незаконно в ЕС и да се движат незаконно в неговите рамки, и по-специално да отиват в държавите членки, в които условията на приемане по принцип са с висок стандарт. То ще помогне също за по-справедливо разпределяне на кандидатите между държавите членки. Това ще бъде постигнато по-конкретно, като се изиска от държавите членки да вземат под внимание оперативните стандарти и показателите за условията на приемане, разработени на равнище ЕС, и да разполагат с готови планове за действие при непредвидени ситуации, за да гарантират подходящо приемане на кандидатите в случаите, в които са изправени пред несъразмерно голям брой кандидати.
- (2) **Намаляване на стимулите за вторични движения.** За да се гарантира организирано управление на миграционните потоци, за да се улесни определянето на компетентната държава членка и за да се предотвратят вторичните движения, от съществено значение е кандидатите да останат в държавата членка, която е компетентна за тях, и да не се укрият. Това задължение на кандидатите е посочено в предложената реформа на Регламента „Дъблин“. Въвеждането на по-целенасочени ограничения на свободата на движение на кандидатите и на строги последици при неспазването на тези ограничения ще допринесе за по-ефективно следене на местонахождението на кандидатите. Необходимо е също допълнително хармонизиране на възможностите за определяне на конкретното място на пребиваване на кандидатите, за налагане на задължения за свързване с компетентните органи и за предоставяне на материални условия на приемане само в натура, за да се създаде по-предсказуема ситуация за кандидатите, да се гарантира, че се знае къде те се намират, независимо от това в коя държава членка се намират, и да се намали рискът кандидатите да се укрият. Това важи по-специално за три ситуации, а именно, когато: кандидатът не е отправил молба за международна закрила в държавата членка на първо незаконно или законно влизане; кандидатът се е укрил от държавата членка, в която има задължението да се намира, и кандидатът е върнат в държавата членка, в която той има задължението да се намира, след като се е укрил в друга държава членка.
- (3) **Подобряване на самостоятелността и евентуалните изгледи за интеграция на кандидатите.** С изключение на кандидатите, чиито молби има вероятност да бъдат отхвърлени, на кандидатите следва възможно най-бързо да бъде разрешено да работят и сами да си докарват доход дори докато молбите им все още са в процес на разглеждане. Това помага да се намали зависимостта им и подобрява изгледите за интеграция на кандидатите, на които в крайна сметка ще бъде предоставена закрила. По тази причина срокът за достъп до пазара на труда трябва да бъде намален от не по-късно от девет месеца на не по-късно от шест месеца след подаването на молбата. По този начин достъпът на кандидатите до пазара на труда се привежда в съответствие с продължителността на процедурата по разглеждане за основателност.

Държавите членки се насърчават също да предоставят достъп до пазара на труда не по-късно от три месеца след подаването на молбата, когато има вероятност молбата да е основателна. Достъпът до пазара на труда следва да бъде в пълно съответствие със стандартите на пазара на труда, което следва също да помогне да се избегнат нарушенията на пазара на труда. Допълнителното ограничаване на съществуващите значителни различия между правилата на държавите членки за достъпа до пазара на труда също е от съществено значение за намаляване на свързаното със заетостта „пазаруване на убежище“ и свързаните със заетостта стимули за вторични движения.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Настоящото предложение за преработка на Директивата за условията на приемане е напълно съгласувано с първите предложения за реформа на общата европейска система за убежище, представени на 4 май 2016 г., с предложенията за реформа на директивите за процедурите за убежище и относно определянето, която ще включва превръщането им в регламенти, и с предложението за структурирана рамка на Съюза за презаселване.

Според предложението на Комисията за преработка на Регламента „Дъблин III“, когато кандидат не се намира в държавата членка, в която има задължението да се намира, той следва да няма право на пълния размер на материалните условия на приемане, предвидени в настоящата директива. По този начин предложението за „Дъблин“ оказва влияние на прилагането на Директивата за условията на приемане. Съответните промени в настоящата директива са необходими и са предложени.

В предложението на Комисията за преработка на Регламента „Дъблин III“ се упоменава и фактът, че всички кандидати, независимо от това къде се намират, имат право на спешни медицински грижи. На практика държавите членки като цяло считат, че основното лечение на болести, включително на тежки психични разстройства, предоставяно по силата на Директивата за условията на приемане, съответства на концепцията за спешни медицински грижи. С оглед на това настоящото предложение е напълно съгласувано с предложението на Комисията за преработка на Регламента „Дъблин III“.

Въз основа на работата, вече започната от Европейската служба за подкрепа в областта на убежището (EASO), Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището ще наблюдава и оценява системите за убежище и приемане на държавите членки.

С предложението за преработка на Директивата за условията на приемане ще се гарантира, че кандидатите за убежище остават на разположение по време на цялата процедура за предоставяне на убежище, за да се осигури своевременно и ефективно разглеждане на техните молби, вследствие на което ще се допринесе за ефективното прилагане на предложените регламенти за процедурите за убежище и относно условията, на които трябва да отговарят търсещите убежище.

- **Съгласуваност с другите политики на Съюза**

Настоящото предложение е в съответствие с цялостната дългосрочна политика за по-добро управление на миграцията, изложена от Комисията в Европейската програма за

миграцията¹², в която въз основа на политическите насоки на председателя Юнкер беше разработен набор от съгласувани и взаимно подсилващи се инициативи, почиващи на четири стълба. Тези стълбове се състоят в намаляване на стимулите за незаконна миграция, укрепване на външните граници на Съюза и спасяване на човешки живот, както и в осигуряване на силна политика за убежище и нова политика за законната миграция.

Настоящото предложение, с което продължава изпълнението на Европейската програма за миграцията, що се отнася до целта да се подсили политиката на Съюза за убежището, следва да се разглежда като част от по-широкообхватната политика на равнището на ЕС за създаване на надеждна и ефективна система за устойчиво управление на миграцията в бъдеще, която е справедлива за приемащите общества и гражданите на ЕС и за съответните граждани на трети държави и държавите на произход и на транзитно преминаване.

ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

С настоящото предложение се преработва Директивата за условията на приемане и поради това то следва да бъде прието на същото правно основание, а именно член 78, втора алинея, буква е) от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), съгласно обикновената законодателна процедура.

- **Променлива геометрия**

В съответствие с Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз (ДЕС) и към ДФЕС, Обединеното кралство и Ирландия могат да решат да участват в приемането и прилагането на мерки за създаване на обща европейска система за убежище.

Във връзка с това Обединеното кралство уведоми за желанието си да участва в приемането и прилагането на Директива 2003/9/ЕО и за решението си да не участва в приемането на Директива 2013/33/ЕС. Ирландия реши да не участва нито в приемането на Директива 2003/9/ЕО, нито в приемането на Директива 2013/33/ЕС. Следователно разпоредбите на Директива 2003/9/ЕО се прилагат по отношение на Обединеното кралство, докато разпоредбите на настоящата директива не се прилагат нито по отношение на Обединеното кралство, нито по отношение на Ирландия.

Позициите на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на предишните директиви не засягат евентуалното им участие в приемането и прилагането на новата директива. Участието на Обединеното кралство и Ирландия ще бъде определено в хода на преговорите и съобразно с посочения по-горе Протокол № 21.

В съответствие с Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Директива 2003/9/ЕО и Директива 2013/33/ЕС не са обвързващи за Дания и Дания не ги прилага.

¹² COM(2015) 240 final.

- **Субсидиарност**

Въпреки че с приемането на директиви 2003/9/ЕО и 2013/33/ЕС бе постигната значителна хармонизация, условията на приемане продължават да се различават значително между държавите членки. Големите различия в условията на приемане между държавите членки и липсата на оперативни стандарти за достойно третиране на кандидатите допринасят за свързано с приемането „пазаруване на убежище“ и за вторични движения на кандидатите в рамките на ЕС и оказват натиск по-специално върху някои държави членки. По-равните стандарти за приемане, определени на подходящо равнище във всички държави членки, ще допринесат за по-достойно третиране и по-справедливо разпределяне на кандидатите в целия ЕС. Поради това са необходими допълнителни действия от страна на ЕС, за да се гарантира достатъчна степен на хармонизация с цел постигане на поставените цели.

- **Пропорционалност**

Предложените промени в Директивата за условията на приемане са ограничени и насочени към постигането на целите да се гарантира, че кандидатите се третират по достоен начин в целия ЕС, в съответствие с основните права и правата на детето, и да се намалят свързаните с приемането и интегрирането стимули за мигрантите да се движат незаконно до и в рамките на ЕС, като се вземат предвид значителните различия в социалните и икономическите условия в държавите членки.

Промени в Директивата за условията на приемане се предлагат само в областите, в които по-нататъшното хармонизиране ще има значителен ефект, като например по отношение на разпоредбите, свързани с материалните стандарти за приемане, мерките за гарантиране, че кандидатите остават на разположение на компетентните органи и не се укриват, както и правата и задълженията, свързани с ефективното интегриране на кандидатите в приемащите общества на държавите членки.

В предложението се пояснява, че във всички случаи, в които държавите членки решат да ограничат свободата на движение на даден кандидат, да го задържат или да изискат от него да покрие изцяло или частично разходите за осигуряване на материалните условия на приемане, държавата членка трябва да се съобразява със специфичното положение на засегнатото лице, включително всички специални потребности за приемане, и с принципа на пропорционалност.

- **Избор на инструмент**

Преработеният текст на Директивата за условията на приемане и разширеният мандат на Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището с цел насърчаване на еднаквото прилагане на практика на стандартите за приемане се считат за достатъчни за постигане на целта за по-нататъшно хармонизиране на условията на приемане на държавите членки и изгледите за интеграция на кандидатите и на целта за намаляване на свързаните с приемането стимули за мигрантите да се движат незаконно до и в рамките на ЕС. Поради настоящите големи различия в социалните и икономическите условия в държавите членки не се счита за осъществимо или желателно условията на приемане на държавите членки да бъдат хармонизирани изцяло.

РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И СЪБИРАНЕ НА ЕКСПЕРТНИ ЗНАНИЯ

• Консултации със заинтересованите страни

Със съобщението си от 6 април 2016 г. „Към реформа на общата европейска система за убежище и укрепване на законни начини за достъп до Европа“ Комисията даде началото на широки дебати. След приемането му бяха обменени мнения по инициативите, предложени в съобщението, както в Европейския парламент (в комисията LIBE на 21 април 2016 г.), така и в Съвета. По съобщението бяха проведени задълбочени дискусии и между социалните партньори, специализираните НПО, междуправителствените организации и други заинтересовани страни.

През май 2016 г. Комисията проведе консултации с държавите членки и други заинтересовани страни (включително НПО и международни организации, като ВКБООН) по основните си идеи за реформата, изложени в документ за обсъждане. През юни 2016 г. Комисията имаше също неофициален обмен на мнения с Европейския парламент. Всички страни, участвали в консултациите, имаха възможност да представят писмени коментари. Основният резултат от целенасочените консултации със заинтересованите страни може да бъде обобщен, както следва:

- **Допълнително хармонизиране на условията на приемане в ЕС:** Повечето държави членки изразиха подкрепа за допълнителното хармонизиране на условията на приемане в ЕС. Сред другите страни, които участваха в консултациите, някои заинтересовани страни, включително някои представители на Европейския парламент, изразиха обаче опасения, че допълнителното хармонизиране може да доведе до нежелано занижаване на стандартите за приемане, и изтъкнаха необходимостта от спазване на основните права и международните задължения. Всички заинтересовани страни бяха съгласни, че държавите членки трябва да могат да предоставят на кандидатите по-благоприятни условия в сравнение с условията, предвидени в Директивата за условията на приемане. Едно от конкретните отбелязани предизвикателства бе неяснотата на понятието „достоеен стандарт на живот“, използвано в Директивата за условията на приемане. В това отношение оперативните стандарти и показателите за условията на приемане в ЕС, които ЕАСО започна да разработва по инициатива на Комисията, получиха широка подкрепа. Такава подкрепа получи и необходимостта от допълнително наблюдение, прилагане и планиране на действия в случай на непредвидени ситуации.
- **Намаляване на свързаните с приемането стимули за вторични движения:** Държавите членки като цяло подкрепиха идеята за по-хармонизиран подход към мерките, като например ограничения на свободата на движение на кандидатите, за да се гарантира, че кандидатите остават на разположение на органите и не се укриват. Въпреки че няколко държави членки се съгласиха, че предоставянето на материални условия на приемане следва да бъде подчинено на условието кандидатът да остане в държавата членка, в която той има задължението да се намира, държавите членки имаха различаващи се позиции по отношение на това дали материалните условия на приемане следва в

определени случаи да се предоставят само в натура. Други заинтересовани страни, включително някои представители на Европейския парламент, поставиха под въпрос полезността на тези мерки и изразиха мнение, че стимулите за кандидатите да останат ще бъдат по-ефективен начин за постигане на същата цел (събиране на членовете на семейството на едно място, достъп до пазара на труда и т.н.).

- **Подобряване на изгледите на кандидатите за интегриране:** Повечето заинтересовани страни, включително държавите членки и представителите на Европейския парламент, се съгласиха, че ще е полезно да се преразгледа разпоредбата на Директивата за условията на приемане относно условията за достъп на кандидатите до пазара на труда като начин за подобряване на изгледите за интегриране на кандидатите. Някои държави членки напоследък имаха положителен опит с намаляването на сроковете за достъп до пазара на труда. Според няколко заинтересовани страни хармонизирането и съкращаването на сроковете за достъп до пазара на труда са важни, но ефектите от тях не трябва да се надценяват, тъй като други пречки пред ефективния достъп са значителни (включително признаването на квалификациите, и по-специално за кандидатите, които не разполагат с документи).
- **Референтна стойност на ЕС за определяне на размера на финансовата помощ, оказвана на кандидатите:** Повечето заинтересовани страни изразиха колебание по отношение на въвеждането на референтна стойност на ЕС за определяне на размера на финансовата помощ, оказвана на кандидатите. Тази възможност бе обаче обмислена задълбочено. Заключено бе, че не е възможно да бъде въведена такава обща референтна стойност, главно поради това, че: а) повечето държави членки не предоставят материални условия на приемане единствено посредством финансова помощ, тъй като предпочитат да предоставят условия на приемане в натура или чрез комбинация от финансова помощ и помощи в натура, и б) финансовата помощ, понастоящем предоставяна на кандидатите, в повечето случаи е много под всички разгледани референтни стойности или прагове (праг на риска от изпадане в бедност, праг на сериозни материални лишения и праг на минималния доход). Хармонизирането на нивата на помощта следователно ще доведе до увеличаване на размера на помощта в много държави членки, в някои случаи значително, и по-специално в държавите членки с вече сравнително голям размер на помощта, и може в някои случаи да доведе до по-благоприятно третиране на кандидатите в сравнение с гражданите на държавите членки, които живеят в нищета или се намират по друг начин в неравностойно икономическо положение.

- **Събиране и използване на експертни знания**

На EASO бе възложено да разработи оперативни стандарти и показатели за условията на приемане. Предлага се държавите членки да вземат тези оперативни стандарти и показатели под внимание при въвеждането на съответните механизми, за да се гарантират необходимите насоки, наблюдение и контрол на условията им на приемане. С цел разработване на оперативните стандарти и на показателите EASO проведе през пролетта на 2016 г. инициатива за отбелязване на условията на приемане, в рамките на която държавите членки предоставиха подробна информация за подхода си към

предоставянето на условия на приемане. Изготвеният вследствие на инициативата доклад, за съставянето на който предоставиха информация 26 държави членки и асоциирани държави¹³, бе използван при изготвянето на настоящото предложение. Съответните резултати, посочени в доклада, могат да бъдат обобщени, както следва:

- **Допълнително хармонизиране на условията на приемане в ЕС:** Определението за „материални условия на приемане“ се различава значително в държавите членки — в някои държави членки то е доста ограничено, докато в други то е много по-широкообхватно от определението, предвидено в Директивата за условията на приемане, и включва и предмети за хигиена. Повечето държави членки предоставят комбинация от различни форми материални условия на приемане, като например помощ в натура и финансова помощ/бонусе. В някои държави членки материалните условия на приемане се предоставят само в натура. Начините на предоставяне на материални условия на приемане се различават в зависимост от това какво се предоставя (жилище, храна, облекло и т.н.) или на кого се предоставят материалните условия на приемане (кандидати със специални потребности за приемане и етап на процедурата за предоставяне на убежище).
- **Намаляване на свързаните с приемането стимули за вторични движения:** Повечето държави членки не ограничават движенията на кандидатите до рамките на определени зони, а им разрешават да се движат свободно в рамките на своята територия. Няколко държави членки обаче определят конкретно място за пребиваване на кандидатите — по принцип, за да организират системата си за приемане. Те обикновено вземат под внимание броя на лицата, социалното и икономическото положение, капацитета на центровете за приемане и потребностите на отделните кандидати. Повечето държави членки подчиняват предоставянето на материални условия на приемане на условието кандидатите да пребивават на определено място, обикновено, като предоставят материални условия на приемане само в центровете за приемане. Държавите членки също така често използват задължения за свързване с компетентните органи, за да наблюдават местонахождението на кандидатите. Тези задължения за свързване с компетентните органи се използват както когато кандидатите пребивават в предвиден за целта център за приемане, така и когато имат частно жилище. Практиките и основанията за ограничаване или отнемане на материалните условия на приемане също се различават значително в различните държави членки. Едно от най-честите основания за ограничаване или отнемане на условията на приемане е, че кандидатът е напуснал мястото си на пребиваване.
- **Подобряване на изгледите на кандидатите за интегриране:** Почти всички държави членки дават на кандидатите достъп до пазара на труда по време на процедурата за предоставяне на убежище. Сроктът, след който се дава достъп до заетост, обаче се различава съществено в различните държави членки (от максимум месец в някои държави членки до след девет месеца в други). Повечето държави членки не прилагат специални ограничения на достъпа на кандидатите до пазара на труда. Само няколко държави членки провеждат допитване до участниците на пазара на труда.

¹³ Белгия, България, Швейцария, Чешката република, Ирландия, Гърция, Испания, Франция, Хърватия, Италия, Кипър, Латвия, Литва, Люксембург, Унгария, Малта, Нидерландия, Норвегия, Австрия, Полша, Португалия, Румъния, Словения, Словакия, Финландия и Швеция.

Освен това, след приемането през 2013 г. на Директивата за условията на приемане, Комисията организира няколко срещи на комитета за връзка, за да обсъди с експерти на държавите членки предизвикателствата, пред които държавите членки са изправени, що се отнася до транспонирането и прилагането на Директивата. Заключенията, до които бе стигнато в рамките на срещите с комитета за връзка, също бяха използвани при изготвянето на настоящото предложение.

• **Права**

Настоящото предложение бе изготвено след задълбочена проверка, за да се гарантира, че разпоредбите му са изцяло съвместими с основните права и общите принципи на правото на Съюза, предвидени в Хартата на основните права на Европейския съюз, както и произтичащи от задълженията, възникващи по силата на международното право.

Предложенияте промени в Директивата за условията на приемане подчертават задължението на държавите членки да вземат под внимание оперативните стандарти и показателите за условията на приемане, разработени на равнището на ЕС, когато наблюдават и упражняват контрол върху системите си за приемане. В предложението се пояснява също, че кандидатите имат във всички случаи право на медицински грижи съгласно Директивата за условията на приемане и право на достоен стандарт на живот.

Предложението гарантира, че условията на приемане се адаптират към специфичното положение, в което се намират ненавършилите пълнолетие, независимо от това дали са непридружени или са със семействата си, като се отделя дължимото внимание на тяхната сигурност и на грижата за физическото и емоционалното им състояние, и че тези условия се предоставят по начин, с който се насърчава цялостното развитие на ненавършилите пълнолетие. В предложението са взети също предвид задълженията на държавите членки по Конвенцията на Съвета на Европа относно предотвратяването и борбата с насилието срещу жените и домашното насилие (Конвенцията от Истанбул)¹⁴.

Принципът за недопускане на дискриминация се подсилва, като държавите членки се задължават да третират кандидатите, на които е предоставен достъп до пазара на труда, по същия начин като своите граждани по отношение на условията на труд, свободата на сдружаване и на принадлежност, образованието и професионалното обучение, признаването на професионалните квалификации и социалната сигурност.

В предложението се подчертава необходимостта, когато оценяват ресурсите на кандидат, когато изискват от кандидат да покрие изцяло или частично разходите за осигуряване на материалните условия на приемане или когато изискват от кандидат да възстанови средства, държавите членки да спазват принципа на пропорционалност и да вземат под внимание индивидуалното поведение и конкретното положение на кандидата и необходимостта от зачитане на неговото достойнство или личната му неприкосновеност, включително специалните потребности за приемане на кандидата.

¹⁴

С цел осигуряване на подходяща закрила на жените, които са били подложени на насилие, основано на пола, и като се имат предвид предложенията на Комисията за решения на Съвета за подписване и сключване на Конвенцията от Истанбул, при тълкуването и прилагането на настоящата директива следва да бъде възприет подход, който е съобразен с пола.

Всички решения за ограничаване на свободата на движение на кандидат трябва да бъдат вземани обективно и безпристрастно въз основа на индивидуалното поведение и конкретното положение на съответното лице и при пълно спазване на принципа на пропорционалност. Кандидатът трябва незабавно да бъде уведомен писмено на език, който той разбира или за който има достатъчно основания да се предполага, че разбира, за приемането на такова решение, за мотивите за решението и за процедурите за оспорване на решението.

Задържането съгласно Директивата за условията на приемане продължава да бъде оправдано само ако се окаже необходимо въз основа на индивидуална оценка на всеки отделен случай и ако не могат да бъдат приложени ефективно по-леки принудителни алтернативни мерки. Всички гаранции, вече предвидени в настоящата директива във връзка със задържането, остават непроменени. Трябва да се внимава продължителността на всяко задържане да е пропорционална и задържането да се прекратява веднага след отпадането на приложимите основания за задържането съгласно Директивата. Приложението е също така изцяло съвместимо с член 6 от Хартата на основните права на ЕС, четен при вземане предвид на член 5 от Европейската конвенция за правата на човека и съответната съдебна практика на Съда на Европейския съюз и на Европейския съд по правата на човека. В приложение на член 37 от Конвенцията на ООН за правата на детето по правило ненавършилите пълнолетие следва да не бъдат задържани.

ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Настоящото предложение не води до финансова или административна тежест за Съюза. Поради това то няма отражение върху бюджета на Съюза.

ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и ред за наблюдение, оценка и докладване**

Комисията трябва да докладва за прилагането на настоящата Директива пред Европейския парламент и пред Съвета в срок от три години след влизането на Директивата в сила и на всеки пет години след това и трябва да предлага необходимите изменения. Държавите членки трябва да предоставят на Комисията информацията, необходима за изпълнение на задължението ѝ за докладване.

В съответствие с предложението на Комисията за Регламент за Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището, Агенцията също ще наблюдава и оценява системите за убежище и приемане на държавите членки.

- **Подробно обяснение на конкретните разпоредби на предложението**

Обяснения са дадени само за разпоредбите, които се променят с настоящото предложение.

1. **Допълнително хармонизиране на условията на приемане в ЕС**

– **Приложно поле:** Директивата за условията на приемане продължава, по правило, да се прилага за всички граждани на трети държави и лица без

гражданство, които отправят молба за международна закрила на територията на която и да е от държавите членки, докато на тези лица е разрешено да останат на територията като кандидати и веднага след отправянето на молбата.

Въвежда се изключение за случаите, в които кандидат се намира незаконно в държава членка, различна от тази, в която той има задължението да се намира. В този случай кандидатът няма право на материални условия на приемане, на обучение в училище и образование за ненавършилите пълнолетие и на заетост и професионално обучение. В предложението се пояснява, че кандидатите обаче винаги имат право на медицински грижи и на **достоеен стандарт на живот**, в съответствие с основните права, и на покриване на нуждите им, свързани с прехраната, и основните им нужди от гледна точка на физическата сигурност, достойнството и междуличностните отношения (член 17a). За да се гарантира обаче спазването на основните права на детето, държавите членки следва да предоставят на ненавършилите пълнолетие достъп до подходящи образователни дейности в очакване на прехвърлянето им в компетентната държава членка.

- В предложението се обяснява, че правото на достойно третиране важи и когато дадена държава членка, в надлежно обосновани случаи, **прилага по изключение стандарти** за материалните условия на приемане, **които се различават** от стандартите, изисквани по силата на Директивата за условията на приемане. С предложението се изисква от държавите членки да информират Комисията и Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището, когато прибягват до прилагането на такива извънредни мерки и когато тези мерки отпаднат (член 17, параграф 9).
- **Определението за „членове на семейството“** се разширява чрез включване на семейните връзки, създадени след напускане на държавата на произход, но преди пристигане на територията на държавата членка (член 2, параграф 3). Това отразява реалността на миграцията днес, в която кандидатите често остават дълго време извън държавата си на произход, преди да стигнат до ЕС, като например в бежански лагери. Очаква се разширяването да доведе до намаляване на риска от незаконни движения или укриване на лицата, попадащи в обхвата на разширените правила.
- С предложението се изисква от държавите членки да вземат под внимание **оперативните стандарти и показателите за условията на приемане**, които се разработват понастоящем от EASO, когато наблюдават и контролират системите си за приемане (член 27). Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището ще бъде подпомагана от мрежата на държавите членки от органи по приемането при изпълнението на задачите си по настоящото предложение, включително разработването на модели, практически инструменти, показатели и насоки.
- Предложението задължава държавите членки да изготвят и редовно да актуализират **планове за действие при непредвидени ситуации**, в които се описват мерките, предвидени за гарантиране на подходящо приемане на кандидати в случаите, в които държавата членка е изправена пред несъразмерно голям брой кандидати (член 28). Предложението задължава също държавите членки да информират Комисията и Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището, когато планът им за действие при непредвидени ситуации бъде задействан. Наблюдението и оценката на планове за действие

при непредвидени ситуации следва да се извършват в съответствие с процедурата за наблюдение и оценка на системите за убежище и приемане на държавите членки, която е предвидено да се изпълнява от Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището.

- В предложението се пояснява, че **лицата със специални потребности за приемане** са лица, които се нуждаят от специални гаранции, за да ползват правата и да изпълняват задълженията, предвидени в Директивата за условията на приемане, независимо от това дали тези лица се считат за уязвими (член 2, параграф 13). В предложението са включени също така по-подробни правила за оценяването, определянето, документирането и посрещането на специалните потребности за приемане на кандидатите във възможно най-кратък срок и по време на периода на приемане. Това включва необходимостта персоналът на съответните органи да бъде подходящо и постоянно обучаван, както и задължение за изпращане на определени кандидати на лекар или на психолог за допълнителна оценка. Пояснено е, че оценката може да бъде включена в съществуващите национални процедури или в оценката, която се прави с цел идентифициране на кандидатите със специални потребности за приемане (член 21).
 - В предложението се въвеждат по-строги срокове (пет работни дни от момента на отправяне на молбата), в които държавите членки трябва да **определят настойник/попечител, който да представлява и помага на непридружен ненавършил пълнолетие**. Предлага се също броят на непридружените ненавършили пълнолетие, за които могат да отговарят настойниците/попечителите, да не пречи на настойниците/попечителите да изпълняват своите задължения. Държавите членки следва да наблюдават дали настойниците/попечителите изпълняват правилно своите задължения и следва да разглеждат жалбите, подадени от непридружени ненавършили пълнолетие срещу своя настойник/попечител. Настойниците/попечителите, назначени по силата на предложението за Регламент за процедурите за предоставяне на убежище, могат да изпълняват задълженията на настойниците/попечителите, назначени по силата на настоящото предложение (член 23).
2. Намаляване на свързаните с приемането стимули за вторични движения в рамките на ЕС
- Предложението изисква от държавите членки да **информират кандидатите, посредством общ модел**, във възможно най-кратък срок и най-късно когато кандидатите подадат молбата си, за ползите и задълженията, които кандидатите трябва да изпълняват във връзка с условията на приемане, включително обстоятелствата, при които предоставянето на материални условия на приемане може да бъде ограничено (член 5).
 - Предложението не променя факта, че кандидатите могат, по правило, да **се движат свободно на територията на държавата членка** или в зона, определена за тях от държавата членка (член 7, параграф 1).
 - При все това по съображения, свързани с обществен интерес или обществен ред, с цел бързо обработване и ефективно проследяване на молбата за международна закрила на кандидата, с цел бързо провеждане и ефективно проследяване на процедурата за кандидата за определяне на

компетентната държава членка в съответствие с Регламента „Дъблин“ или с цел да се попречи по ефективен начин на кандидата да се укрие предложението изисква от държавите членки при необходимост да **определят конкретното място на пребиваване на кандидатите**, като например център за настаняване, къща, апартамент, хотел или други помещения, приспособени за настаняване на кандидатите. Такова решение може да бъде необходимо по-конкретно в случаите, в които кандидатът не е изпълнил задълженията си, както следва:

- Кандидатът не е отправил молба за международна закрила в държавата членка на първо незаконно влизане или на законно влизане. Кандидатите нямат право да избират държавата членка, в която да кандидатстват за международна закрила. Всеки кандидат трябва да кандидатства за международна закрила в държавата членка на първо незаконно влизане или в държавата членка на законно влизане. На кандидатите, които не са изпълнили това задължение, е по-малко вероятно, след определяне на компетентната държава членка съгласно Регламента „Дъблин“, да бъде разрешено да останат в държавата членка, в която са отправили молбата — и която се предполага, че е държавата членка, избрана лично от кандидата — вследствие на което вероятно има по-голям риск тези кандидати да се укрият.
- Кандидатът се е укрil от държавата членка, в която той има задължението да се намира. Кандидатът има задължението да се намира в държавата членка, в която е отправена молбата, или в държавата членка, в която той е прехвърлен в съответствие с Регламента „Дъблин“. Когато кандидат се е укрil от тази държава членка и е пътувал без разрешение до друга държава членка, от жизненоважно значение е, за да се обезпечи доброто функциониране на общата европейска система за убежище, кандидатът бързо да бъде върнат в правилната държава членка. До извършването на това прехвърляне съществува риск кандидатът да се укрие, поради което неговото местонахождение трябва да се следи внимателно.
- Кандидатът е върнат в държавата членка, в която той има задължението да се намира, след като се е укрil в друга държава членка. Фактът, че даден кандидат по-рано се е укрil в друга държава членка, е важен елемент, който трябва да бъде взет под внимание при оценката на това дали продължава да съществува риск кандидатът да се укрие. За да се гарантира, че кандидатът няма да се укрие отново и ще остане на разположение на компетентните органи, неговото местонахождение трябва да се следи внимателно.

Ако кандидатът има право на материални условия на приемане, тези материални условия на приемане следва също така да бъдат предоставяни, при условие че кандидатът пребивава на това определено място (член 7, параграф 2).

- Предложението изисква също от държавите членки да задължават, когато е необходимо, всеки кандидат **редовно да се свързва с органите**, ако са налице основания да се счита, че съществува риск кандидатът да се укрие (член 7, параграф 3).
- Поради сериозните последици, предвидени за кандидатите, които са се укрили или за които е преценено, че съществува риск да се укрият, в предложението

понятието „укриване“ се определя като обхващащо както предумишленото действие с цел избягване на приложимите процедури за предоставяне на убежище, така и фактическото обстоятелство, че кандидатът не остава на разположение на съответните органи, включително чрез напускане на територията, на която кандидатът има задължението да се намира (член 2, параграф 10). Рискът от укриване се определя също като наличието в конкретен случай на основания, които се базират на обективни критерии, определени в националното законодателство, да се вярва, че даден кандидат може да се укрие, в съответствие с Регламент „Дъблин III“¹⁵ (член 2, параграф 11).

- Изрично се посочва, че всички решения за ограничаване на свободата на движение на даден кандидат трябва да се основават на **специфичното положение на засегнатото лице**, като се вземат под внимание специалните потребности за приемане на кандидатите и принципът на пропорционалност. Пояснява се също, че кандидатите трябва да бъдат надлежно информирани за тези решения и за последиците от несъобразяването с тях (член 7, параграфи 7 и 8).
- Пояснява се, че държавите членки следва да предоставят на кандидатите **документ за пътуване** само при възникване на сериозни хуманитарни причини. Добавено е, че документи за пътуване могат да бъдат издавани също по **други наложителни причини**, като например когато на кандидатите е предоставен достъп до пазара на труда и те трябва да пътуват по работа. Освен при тези извънредни обстоятелства, документи за пътуване следва да не бъдат издавани. Освен това валидността на документите за пътуване трябва да бъде **ограничена до целта и периода от време**, необходими за причината, поради която те са издадени (член 6). Изискването държавите членки да предоставят на кандидатите документ, в който се посочва тяхната самоличност, е включено в член 29 от предложението за Регламент за процедурите за предоставяне на убежище.
- **Определението за „материални условия на приемане“** се разширява, като в него се включват предмети, които не представляват храна, което отразява материалните условия на приемане, които вече се предоставят в много държави членки, и подчертава значението на тези предмети, които не представляват храна, като например предметите за хигиена (член 2, параграф 7).
- В предложението се пояснява, че жилището, храната, облеклото и други предмети от първа необходимост, които не представляват храна, **не могат да бъдат ограничавани или отнемани**. При определени обстоятелства може да бъде намалявана или при извънредни и надлежно обосновани обстоятелства — отнемана само дневната финансова помощ. Когато жилището, храната, облеклото и други предмети от първа необходимост, които не представляват храна, се предоставят под формата на финансова помощ, тази помощ може при определени обстоятелства да бъде **заменена с условия на приемане в натура** (член 19, параграф 1).
- Добавени са четири нови обстоятелства за **намаляване или промяна на формата на материалните условия на приемане**. Материалните условия на приемане могат да бъдат намалени или променени, когато кандидатът: е нарушил сериозно правилника на центъра за настаняване или е имал поведение с прояви на сериозно насилие; не е изпълнил задължението да кандидатства за

¹⁵

ОВ L 180, 29.6.2013 г., стр. 31.

международна закрила в държавата членка на първо незаконно или на законно влизане; е върнат, след като се е укрil в друга държава членка; или не се е явявал на задължителните мерки за интегриране (член 19, параграф 1).

- За да се предприемат мерки срещу вторичните движения и укриването на кандидатите, е добавено **допълнително основание за задържане**. Когато на даден кандидат е определено конкретно място, на което да пребивава, но той не е изпълнил това задължение, и когато съществува постоянен риск кандидатът да се укрие, кандидатът може да бъде задържан, за да се гарантира изпълнението на задължението той да пребивава на конкретно място (член 8, параграф 3, буква в). Както при задържането на всяко друго основание съгласно Директивата за условията на приемане, задържането е оправдано само когато се окаже необходимо въз основа на индивидуална оценка на всеки отделен случай и ако не могат да бъдат приложени ефективно по-леки принудителни алтернативни мерки. Всички гаранции, вече предвидени в настоящата Директива за условията на приемане във връзка със задържането, остават непроменени. Трябва да се внимава също времето, за което кандидатът е задържан, да е пропорционално и задържането да бъде прекратено веднага след като отпаднат основанията да се счита, че кандидатът няма да изпълни наложеното му задължение. Кандидатът трябва също да е бил запознат с въпросното задължение и с последиците от неговото неизпълнение.
- 3. Повишаване на шансовете за интегриране на кандидатите в ЕС — достъп до пазара на труда
 - С предложението се намалява срокът за предоставяне на достъп до пазара на труда **от не по-късно от девет месеца до не по-късно от шест месеца** от датата, на която е подадена молбата за международна закрила, когато не е взето административно решение относно молбата в съответствие с предложението за Регламент за процедурите за предоставяне на убежище и забавянето не може да бъде приписано на кандидата (член 15, параграф 1, алинея 1). Така достъпът на кандидатите до пазара на труда се привежда в съответствие с обичайната продължителност на процедурата по разглеждане за основателност в съответствие с предложението за Регламент за процедурите за предоставяне на убежище. Веднага след като на кандидат бъде предоставен достъп до пазара на труда, това се посочва изрично в документа за самоличност на този кандидат (член 15, параграф 5).
 - По-ранният достъп до пазара на труда допринася за повишаване на шансовете за интегриране на кандидатите и намалява разходите по приемането, по-специално в случаите, в които има вероятност да бъде предоставена международна закрила. Поради тази причина предложението позволява на държавите членки да предоставят достъп по-рано. Държавите членки се насърчават да предоставят достъп **не по-късно от три месеца след подаването** на молбата, когато има вероятност молбата да е основателна, включително когато по тази причина на разглеждането ѝ е даден приоритет.
 - От друга страна, предложението не допуска да се предоставя достъп до пазара на труда на кандидати, които не се очаква да бъдат признати за лица, на които е предоставена международна закрила, поради факта, че има вероятност молбите им да са неоснователни (член 15, параграфи 1 и 2). В тази категория попада кандидат, чиято молба се разглежда по отношение на нейната основателност по

ускорена процедура, тъй като кандидатът не е предоставил уместни факти или е предоставил несъмнено неверни данни, информация или документация, е отправил молба единствено с цел да забави или затрудни решение за връщане, е от сигурна страна на произход или по сериозни причини се счита за опасност за националната сигурност или за общественения ред в съответствие с предложението за Регламент за процедурите за предоставяне на убежище.

- В предложението се пояснява, че **когато бъде предоставен, достъпът до пазара на труда трябва да бъде ефективен**. Ако условията реално не позволяват на кандидат да търси работа, достъпът следва да не се счита за ефективен. Анализите на пазара на труда, използвани за даване на приоритет на гражданите на държавата членка или на други граждани на Съюза, или на граждани на трети държави, пребиваващи законно в съответната държава членка, следва да не затрудняват ефективния достъп на кандидатите до пазара на труда (член 15).
- Предлага се, когато на кандидатите бъде предоставен достъп до пазара на труда, те да имат право на **общ набор от права, основани на равно третиране с гражданите на държавата членка**, подобно на други граждани на трети държави, които работят в Съюза (например по силата на Директивата за единното разрешение¹⁶ или Директивата за сезонните работници¹⁷). Посочено е изрично, че правото на равно третиране не води до право на пребиваване в случаите, в които молбата за международна закрила на кандидатите е отхвърлена (член 15, параграф 3).
- **Условията на труд**, упоменати в предложението, покриват поне заплащането и уволнението, изискванията от гледна точка на здравето и сигурността на работното място, работното време и отпуските — при съблюдаване на действащите колективни трудови договори. Предложението осигурява на кандидатите също равно третиране от гледна точка на **свободата на сдружаване и на принадлежност, образованието и професионалното обучение, признаването на професионалните квалификации и социалната сигурност** (член 15, параграф 3).
- Що се отнася до **образованието и професионалното обучение**, предложението прави възможно ограничаването на равното третиране до образованието и обучението, пряко свързани с конкретна трудова дейност. **Клоновете на социалната сигурност** са определени в Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за координация на системите за социална сигурност¹⁸. Предложението прави също възможно ограничаването на равното третиране на кандидатите по отношение на **семейните обезщетения и обезщетенията за безработица**. Безработните кандидати имат право на условията на приемане, предвидени в настоящата директива (член 15, параграф 3).

¹⁶ ОВ L 343, 23.12.2011 г., стр. 1.

¹⁷ ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 375.

¹⁸ ОВ L 166, 30.4.2004 г., стр. 18.

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна
закрила (преработен текст)**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 78, параграф 2, буква е) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹⁹,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите²⁰,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

↓ 2013/33/EC съображение 1
(адаптиран)

- (1) Трябва да се внесат редица ~~съществени промени~~ ☒ изменения ☒ в Директива ~~2003/9/ЕО на Съвета от 27 януари 2003 г. за определяне на минимални стандарти относно приемането на лица, търсещи убежище~~²¹ ☒ Директива 2013/33/ЕС на Европейския парламент и на Съвета²² ☒ .С оглед на постигането на яснота посочената директива следва да бъде преработена.

↓ 2013/33/EC съображение 2
(адаптиран)

- (2) Наличието на обща политика в областта на убежището, която включва обща европейска система за убежище ☒ (ОЕСУ), основана на пълното и приобщаващо прилагане на Женевската конвенция за статута на бежанците от 28

¹⁹ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

²⁰ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

²¹ ~~ОВ L 31, 6.2.2003 г., стр. 18.~~

²² Директива 2013/33/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 29 юни 2013 г. за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила (ОВ L 180, 29.6.2013 г., стр. 96).

юли 1951 г., допълнена с Нюйоркския протокол от 31 януари 1967 г. <X>, е основен елемент на целта на Европейския съюз, насочена към постепенното създаване на пространство на свобода, сигурност и правосъдие, което е отворено за тези, които, принудени от обстоятелствата, законно търсят закрила в Съюза <X>, като се затвърждава по този начин принципът на забрана за връщане <X>. Тази политика следва да бъде ръководена от принципа на солидарност и справедливо поделение на отговорностите между държавите членки, включително тези, свързани с финансовите последици от ~~нея~~ него.

↓ НОВ

- (3) Общата европейска система за убежище (ОЕСУ) се основава на система за определяне на държавата членка, която е компетентна за кандидатите за международна закрила, и на общи стандарти за процедурите за предоставяне на убежище, за условията на приемане и процедурите за приемане и за правата на лицата, на които е предоставена международна закрила. Независимо от значителния напредък, постигнат по отношение на създаването на ОЕСУ, между държавите членки продължават да съществуват съществени разлики от гледна точка на видовете използвани процедури, условията на приемане, осигурявани за кандидатите, процента на признаване и вида на закрилата, предоставяна на лицата, на които е предоставена международна закрила. Тези разлики са важен стимул за вторични движения и затрудняват постигането на целта да се гарантира, че всички кандидати се третират по еднакъв начин, независимо от това къде кандидатстват в Съюза.
-

↓ 2013/33/ЕС съображение 3
(адаптиран)

- ~~(3) Европейският съвет, по време на специалната си среща в Тампере на 15 и 16 октомври 1999 г., постигна съгласие да работи за създаването на обща европейска система за убежище, която се основава на пълното и цялостно прилагане на Женевската конвенция за статута на бежанците от 28 юли 1951 г., допълнена с Нюйоркския протокол от 31 януари 1967 г. („Женевската конвенция“), и по този начин да се утвърди принципът за забрана на връщането. Първата фаза от общата европейска система за убежище е изпълнена чрез приемането на съответните правни инструменти, предвидени в договорите, включително в Директива 2003/9/ЕО.~~
-

↓ 2013/33/ЕС съображение 4
(адаптиран)

- ~~(4) На срещата си на 4 ноември 2004 г. Европейският съвет прие Хагската програма, която определи целите, които трябва да се изпълнят в областта на свободата, сигурността и правосъдието през периода 2005–2010 г. Във връзка с това в Хагската програма Европейската комисия бе приканена да приключи оценяването на инструментите от първата фаза и да представи на Европейския парламент и на Съвета инструментите и мерките от втората фаза.~~

- ~~(5) На срещата си на 10-11 декември 2009 г. Европейският съвет прие Стокхолмската програма, в която отново бе потвърден ангажиментът по отношение на целта за създаване до 2012 г. на общо пространство на закрила и солидарност, основано на обща процедура за предоставяне на убежище и единен статут за тези, на които е предоставена международна закрила, въз основа на високи стандарти за закрила и справедливи и ефективни процедури. В Стокхолмската програма се предвижда също, че за лицата е от съществено значение, независимо в коя държава членка са подали молбата си за международна закрила, те да бъдат третирани по равнопоставен начин във връзка с условията на приемане.~~

- (4) В съобщението си от 6 април 2016 г., озаглавено „Към реформа на общата европейска система за убежище и укрепване на законни начини за достъп до Европа“²³, Комисията подчерта необходимостта от подсилване и допълнително хармонизиране на ОЕСУ. Тя изложи също варианти за подобряване на ОЕСУ, а именно да бъде създадена устойчива и справедлива система за определяне на държавата членка, която е компетентна за кандидатите за международна закрила, да бъде подсилена системата „Евродак“, да бъде постигнато по-голямо сближаване в системата на Съюза за предоставяне на убежище, да се предотвратят вторичните движения в рамките на Съюза и да се даде нов мандат на Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището. Това е в отговор на призивите, отправени на заседанията на Европейския съвет, проведени съответно на 18 и 19 февруари 2016 г.²⁴ и 17 и 18 март 2016 г.²⁵, да се постигне напредък по отношение на реформата на съществуващата рамка на Съюза, за да се осигури една хуманна и ефикасна политика в областта на убежището. Комисията предлага също мерки в съответствие с цялостния подход към миграцията, описан от Европейския парламент в доклада по негова инициатива от 12 април 2016 г.

- (5) Условията на приемане продължават да са много различни в различните държави членки както от гледна точка на начина, по който системата за приемане е организирана, така и от гледна точка на стандартите, предоставяни на кандидатите. Проблемите, които продължават да съществуват в някои държави членки по отношение на спазването на стандартите за приемане, необходими за достойно третиране на кандидатите, допринесоха за несъразмерно голямо натоварване на няколко държави членки, чиито стандарти за приемане като цяло са високи, които държави членки поради това изпитват натиск да снижат своите стандарти. Стандарти за приемане, които са по-равни и са определени на подходящо равнище за всички държави членки, ще допринесат

²³ COM(2016) 197 final.

²⁴ EUCO 19.2.2016 г., SN 1/16.

²⁵ EUCO 12.1.2016 г.

за по-достойно третиране и по-справедливо разпределяне на кандидатите в целия ЕС.

↓ 2013/33/ЕС съображение 6
(адаптиран)

- ~~(6)~~ Ресурсите на ~~Европейския фонд за бежанците~~ ☒ фонд „Убежище, миграция и интеграция“ ☒ и на ~~Европейската служба за подкрепа в областта на убежището~~ ☒ Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището ☒ следва да бъдат мобилизирани за предоставяне ~~то~~ на адекватно подпомагане на усилията на държавите членки, свързани с изпълнението на стандартите, определени ~~във~~ ~~втората фаза на общата европейска система за убежище~~ ☒ настоящата директива ☒, ~~по специално~~ ☒ включително ☒ на онези държави членки, които срещат специфичен и несъразмерно голям натиск ~~завърху техните~~ завърху техните системи за убежище, по-специално поради ~~тяжкото~~ тяжкото географско или демографско положение.

↓ 2013/33/ЕС съображение 7
(адаптиран)

- ~~(7)~~ ~~Предвид резултатите от извършените оценки на прилагането на инструментите от първата фаза, на този етап е уместно да се потвърдят принципите, на които се основава Директива 2003/9/ЕО, за да се гарантират по-добри условия при приемане на кандидатите за международна закрила („кандидатите“).~~

↓ 2013/33/ЕС съображение 8
⇒ НОВ

- (7) За да се гарантира в целия Съюз еднакво отношение към кандидатите, настоящата директива следва да се прилага през всички етапи и видове процедури, свързани с молбите за международна закрила, във всички места и центрове, в които са настанени кандидатите, и за цялото време, за което им е разрешено да останат на територията на държавите членки като кандидати. ⇒ Необходимо е да се поясни, че материални условия на приемане следва да се предоставят на кандидатите от момента, в който лицето изрази желанието си да кандидатства за международна закрила пред служители на определящия орган или пред служители на други органи, които са посочени като компетентни да получават и регистрират молби или които помагат на определящия орган да получава такива молби в съответствие с Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента за процедурите]. ⇐

↓ НОВ

- (8) Когато кандидат се намира в държава членка, различна от държавата членка, в която той има задължението да се намира в съответствие с Регламент (ЕС)

№ XXX/XXX [Регламента „Дъблин“], кандидатът следва да няма право на условията на приемане, посочени в членове 14—17.

↓ 2013/33/ЕС съображение 10

- (9) Във връзка с отношението към лицата, които попадат в обхвата на настоящата директива, държавите членки са обвързани ~~съот~~ задълженията ~~съгласно~~ по силата на инструментите на международното право, по които те са страна.

↓ 2013/33/ЕС съображения 11 и 12 (адаптиран)

- (10) Следва да се установят ~~стандарт~~ ☒ стандартни условия ☒ за приемане на кандидатите, които да бъдат достатъчни, за да се гарантират на кандидатите достоен стандарт на живот и сравними условия на живот във всички държави членки. Хармонизирането на условията на приемане на кандидатите, следва да допринесе за ограничаването на вторичните движения на кандидатите, водени от различията в условията на приемането им.

↓ НОВ

- ~~(11)~~ За да се гарантира, че кандидатите са запознати с последиците от укриване, държавите членки следва да информират кандидатите по еднакъв начин във възможно най-кратък срок и най-късно когато кандидатите подадат своята молба, за всички задължения, които кандидатите трябва да изпълняват във връзка с условията на приемане, включително за обстоятелствата, при които предоставянето на материални условия на приемане може да бъде ограничено, както и за предимствата, от които кандидатите могат да се ползват.

↓ 2013/33/ЕС съображение 13 (адаптиран)

- ~~(13)~~ С цел да се осигури еднакво отношение към всички кандидати за международна закрила, както и за да се гарантира съгласуваност с настоящите ~~достижения на правото на Съюза в областта на убежището, по специално с Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила~~²⁶, е целесъобразно приложното поле на настоящата директива да се разшири, за да обхване кандидатите за субсидиарна закрила.

²⁶

ОВ L 180, 29.6.2013 г., стр. 60.

- (12) Хармонизираните правила на ЕС за документите, които ще се издават на кандидатите, затрудняват неразрешеното движение на кандидатите в Съюза. Трябва да бъде пояснено, че държавите членки следва да предоставят на кандидатите документ за пътуване само при възникването на сериозни хуманитарни или други наложителни причини. Освен това валидността на документите за пътуване следва да бъде ограничена до целта и периода от време, необходими за причината, поради която те са издадени. За наличие на сериозна хуманитарна причина може например да се счита нуждата на кандидата да пътува до друга държава за лечение или за да посети роднини в специфични случаи, като например за посещения на тежко болни близки роднини или за присъствие на сватба или на погребение на близки роднини. Други наложителни причини могат да бъдат ситуации, в които кандидатите, на които е предоставен достъп до пазара на труда, трябва да пътуват по работа, ситуации, в които кандидатите трябва да пътуват в рамките на учебна програма, или ситуации, в които ненавършили пълнолетие пътуват с приемното си семейство.
- (13) Кандидатите нямат право да избират държавата членка, в която да кандидатстват за международна закрила. Всеки кандидат трябва да кандидатства за международна закрила в държавата членка на първо влизане или, в случай на законно присъствие — в държавата членка на законен престой или законно пребиваване. На кандидат, който не е изпълнил това задължение, е по-малко вероятно, след определяне на компетентната държава членка по силата на Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента „Дъблин“], да му бъде разрешено да остане в държавата членка, в която е отправена молбата, и следователно е по-вероятно той да се укрие. По тази причина неговото местонахождение трябва да се следи внимателно.
- (14) Кандидатите са длъжни да се намират в държавата членка, в която са отправили молба, или в държавата членка, в която са прехвърлени, в съответствие с Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента „Дъблин“]. Ако кандидат е напуснал тази държава членка и е пътувал без разрешение до друга държава членка, от жизненоважно значение е, с цел да се обезпечи доброто функциониране на общата европейска система за убежище, кандидатът да бъде бързо върнат в държавата членка, в която той има задължението да се намира. До извършването на това прехвърляне съществува риск кандидатът да се укрие, поради което неговото местонахождение трябва да се следи внимателно.
- (15) Фактът, че кандидатът по-рано се е укрил в друга държава членка, е важен елемент за оценката на риска кандидатът да се укрие. За да се гарантира, че кандидатът няма да се укрие повторно и остава на разположение на компетентните органи, след като бъде върнат в държавата членка, в която той има задължението да се намира, неговото местонахождение трябва да се следи внимателно.

- (16) По съображения, свързани с обществения интерес или обществения ред, с цел бързо обработване и ефективно проследяване на молбата за международна закрила на кандидата, с цел бързо провеждане и ефективно проследяване на процедурата за кандидата за определяне на компетентната държава членка в съответствие с Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента „Дъблин“] или с цел да се попречи по ефективен начин на кандидата да се укрие, държавите членки следва при необходимост да определят конкретното място на пребиваване на кандидата, като например център за настаняване, къща, апартамент, хотел или други помещения, приспособени за настаняване на кандидатите. Такова решение може да бъде необходимо, за да се попречи по ефективен начин на кандидата да се укрие по-специално в случаите, в които кандидатът не е изпълнил задълженията: да отправи молба в държавата членка на първо законно или незаконно влизане; да остане в държавата членка, в която има задължението да се намира; или, когато кандидатът е върнат в държавата членка, в която има задължението да се намира, след като се е укрil в друга държава членка. Ако кандидатът има право на материални условия на приемане, тези материални условия на приемане следва също така да бъдат предоставяни, при условие че кандидатът пребивава на това определено място.
- (17) Когато са налице причини да се счита, че съществува риск даден кандидат да се укрие, държавите членки следва да изискват от него да се свързва с компетентните органи толкова често, колкото е необходимо, за да могат органите да се уверят, че кандидатът не се е укрil. За да намалят желанието на кандидатите да се укрият, държавите членки следва да могат да предоставят материални условия на приемане, когато кандидатът има право на такива материални условия на приемане, само в натура.
- (18) Всички решения, с които се ограничава свободата на движение на кандидата, трябва да се основават на индивидуалното поведение и специфичното положение на засегнатото лице, като се вземат под внимание специалните потребности за приемане на кандидатите и принципът на пропорционалност. Кандидатите трябва да бъдат надлежно информирани за тези решения и за последиците от несъобразяването с тях.
- (19) Поради сериозните последици, предвидени за кандидатите, които са се укрили или за които се счита, че съществува риск да се укрият, следва да бъде дадено определение на понятието „укриване“, за да бъдат обхванати както предумишленото действие с цел избягване на приложимите процедури за предоставяне на убежище, така и фактическото обстоятелство, че кандидатът не остава на разположение на съответните органи, включително чрез напускане на територията, на която кандидатът има задължението да се намира.

↓ 2013/33/ЕС съображение 15
(адаптиран)
⇒ **НОВ**

- (20) Задържането на кандидати следва да се прилага в съответствие с основополагащия принцип, че едно лице ~~не~~ следва да не се задържа единствено на ~~това~~ основание, че то търси международна закрила, по-специално в съответствие с международните правни задължения на държавите членки и с член 31 от Женевската конвенция. Кандидатите могат да бъдат задържани единствено при съвсем ясно ~~определени~~ ☒ определените ☒ изключителни обстоятелства, предвидени в настоящата директива, и при спазване на принципа на необходимост и пропорционалност по отношение както на начина, така и на целта на такова задържане. ⇒ Задържането на кандидати по силата на настоящата директива следва да бъде нареждано единствено в писмена форма от съдебни или административни органи, които следва да посочват мотивите за задържането, включително когато лицето вече е задържано при отправяне на молбата за международна закрила. ⇐ Когато кандидат е задържан ~~кандидат~~, той следва да има ефективен достъп до съответните процедурни гаранции, като например право на съдебна защита пред национален съдебен орган.

↓ **НОВ**

- (21) Когато за кандидата е определено конкретно място, където да пребивава, но той не е изпълнил това задължение, трябва да е налице доказан риск, че кандидатът може да се укрие, за да бъде той задържан. Във всички случаи трябва да се внимава времето, за което кандидатът е задържан, да е пропорционално и задържането да бъде прекратено веднага след като задължението, наложено на кандидата, бъде изпълнено или вече не съществуват основания да се счита, че кандидатът няма да изпълни това задължение. Кандидатът трябва също да е бил запознат с въпросното задължение и с последиците от неговото неизпълнение.

↓ 2013/33/ЕС съображение 16

- (22) По отношение на административните процедури, свързани с основанията за задържане, понятието „надлежно изпълнение“ изисква най-малко държавите членки да предприемат конкретни и разумни ~~стъпки~~ стъпки мерки, за да гарантират, че времето, необходимо за проверка на основанията за задържане, е възможно най-кратко и че има реални изгледи тази проверка да може да се извърши успешно във възможно най-кратък срок. Задържането не трябва да надхвърля времето, разумно необходимо за приключване на съответните процедури.

↓ 2013/33/ЕС съображение 17

- (23) Основанията за задържане, установени в настоящата директива, не засягат други основания за задържане, включително основанията за задържане в рамките на наказателно производство, които са приложими съгласно националното право,

без връзка с молбата за международна закрила на гражданина на трета държава или лицето без гражданство.

↓ 2013/33/ЕС съображение 18
⇒ НОВ

- (24) Отношението към кандидатите, които са задържани, следва да бъде при пълно зачитане на човешкото достойнство и тяхното приемане следва да бъде специално организирано по начин, за да отговори на техните нужди в това положение. По-специално, държавите членки следва да гарантират, че се прилагат ⇒ член 24 от Хартата на основните права на Европейския съюз и ⇐ член 37 от Конвенцията на ООН за правата на детето от 1989 г.
-

↓ 2013/33/ЕС съображение 19

- (25) Може да има случаи, при които не е възможно на практика да се осигурят незабавно определени гаранции на приемането при задържане, например поради географското положение или специфичната структура на центъра за задържане. Въпреки това всяка дерогация от тези гаранции следва да бъде временна и следва да се прилага само при обстоятелствата, визирани в настоящата директива. Дерогациите следва да се прилагат само при изключителни обстоятелства и следва да бъдат надлежно обосновани, като се вземат предвид обстоятелствата по конкретния случай, включително конкретната тежест на приложената дерогация, нейната продължителност и отражението ѝ върху съответния кандидат.
-

↓ 2013/33/ЕС съображение 20

- (26) За да се осигурят по-успешно физическата и психическата неприкосновеност на кандидатите, задържането следва да бъде крайна мярка и може да се прилага едва след като всички алтернативни на задържането мерки, несвързани с лишаване от свобода, са били надлежно разгледани. Всяка алтернативна на задържането мярка трябва да зачита основните човешки права на кандидата.
-

↓ 2013/33/ЕС съображение 21

- (27) С оглед на спазването на процедурните гаранции, които се състоят във възможността да се осъществява контакт с организации или с групи лица, които оказват правна помощ, следва да се предоставя информация за такива организации и групи лица.
-

↓ 2013/33/ЕС съображение 22

- (28) При вземането на решения за жилищното настаняване държавите членки следва надлежно да отчитат висшия интерес на детето, както и конкретните

обстоятелства в положението на всеки кандидат, който е зависим от членове на семейството или други близки роднини, например несклучили брак и ненавършили пълнолетие братя или сестри, които вече се намират в държавата членка.

↓ 2013/33/ЕС съображение 14

- (29) Приемането на лицата, които имат специални потребности за приемане, следва да бъде основна грижа на националните органи, за да се гарантира, че приемането е организирано по специален начин, за да отговори на техните специални потребности за приемане.

↓ 2013/33/ЕС съображение 9
⇒ НОВ

- (30) При прилагането на настоящата директива държавите членки следва да се стремят да гарантират пълно спазване на принципа на висшия интерес на детето и на единството на семейството в съответствие с Хартата на основните права на Европейския съюз, Конвенцията на ООН за правата на детето от 1989 г. и Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи. ⇒ Условието на приемане трябва да бъдат адаптирани към специфичното положение, в което се намират ненавършилите пълнолетие, независимо от това дали са непридружени или са със семействата си, като се отделя дължимото внимание на тяхната сигурност и на грижата за физическото и емоционалното им състояние. Тези условия трябва да бъдат предоставяни по начин, с който се насърчава цялостното развитие на ненавършилите пълнолетие. ⇐

↓ НОВ

- (31) Държавите членки следва да гарантират, че кандидатите получават необходимите медицински грижи, които следва да включват най-малко спешни грижи и основно лечение на болестите, включително на тежките психични разстройства. За да се отговори на свързаните с общественото здраве опасения във връзка с предотвратяването на заболявания и с цел опазване на здравето на отделните кандидати, достъпът на кандидатите до здравеопазване следва да включва също превантивно медицинско лечение, като ваксинациите. Държавите членки могат да изискват кандидатите да бъдат подложени на медицински преглед по съображения, свързани с общественото здраве. Резултатите от медицинския преглед следва да не влияят на разглеждането на молбите за международна закрила, което трябва винаги да се прави по обективен и безпристрастен начин и в зависимост от всеки отделен случай в съответствие с Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента за процедурите].

- (32) Правото на кандидат на материални условия на приемане по силата на настоящата директива може да бъде ограничено при определени обстоятелства, като например когато кандидатът се е укрil в друга държава членка, като е

напуснал държавата членка, в която той има задължението да се намира. При все това държавите членки следва при всички обстоятелства да гарантират достъп до здравеопазване и достоен стандарт на живот на кандидатите в съответствие с Хартата на основните права на Европейския съюз и Конвенцията на ООН за правата на детето, по-специално като задоволяват нуждите от прехрана и основните нужди на кандидата както от гледна точка на физическата сигурност и достойнството, така и от гледна точка на междуличностните отношения, като се вземат надлежно под внимание характерната уязвимост на лицето като кандидат за международна закрила и тази на неговото семейство или на лицето, което се грижи за него. Надлежно внимание следва да бъде обърнато и на кандидатите със специални потребности за приемане. Следва да бъдат взети предвид специфичните нужди на децата, по-специално във връзка със зачитането на правото на детето на образование и на достъп до здравеопазване. Когато ненавършил пълнолетие се намира в държава членка, различна от тази, в която той има задължението да се намира, държавите членки следва да осигурят за ненавършилия пълнолетие достъп до подходящи образователни дейности до прехвърлянето му в компетентната държава членка. Следва да бъдат взети под внимание специфичните нужди на жените кандидати, претърпели вреда, основана на пола, включително чрез осигуряване на достъп, през различните етапи на процедурата за предоставяне на убежище, до медицински грижи, до правна помощ и до подходящи консултации при претърпяна травма и психосоциални грижи.

- (33) Обхватът на определението за „член на семейството“ следва да отразява реалността на настоящите миграционни тенденции, според която кандидатите често пристигат на територията на държавите членки след продължително пътуване. По тази причина в определението следва да бъдат включени семействата, създадени извън държавата на произход, но преди пристигането им на територията на държавите членки.

↓ 2013/33/ЕС съображение 23
⇒ нов

- (34) За да се насърчава самостоятелността на кандидатите и за да се ограничат значителните несъответствия между държавите членки, от основно значение е да се предвидят ясни правила относно достъпа на кандидатите до пазара на труда ⇒ и да се гарантира, че този достъп е ефективен, като не се налагат условия, които реално затрудняват кандидата в търсенето на работа. Анализите на пазара на труда, даващи приоритет на гражданите на държавата членка или на други граждани на Съюза, или на гражданите на трети държави, пребиваващи законно в съответната държава членка, следва да не препятстват ефективния достъп на кандидатите до пазара на труда и следва да се извършват, без да се засяга принципът за отдаване на предпочитание на гражданите на Съюза, формулиран в съответните разпоредби на приложимите актове за присъединяване ⇐.

(35) Максималният срок за предоставяне на достъп до пазара на труда следва да съответства на времето, необходимо за провеждане на процедурата по разглеждане за основателност. За да се повишат шансовете за интегриране и самостоятелността на кандидатите, се насърчава предоставянето на по-ранен достъп до пазара на труда, когато има вероятност молбата да е основателна, включително когато тя се разглежда приоритетно съгласно Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента за процедурите]. Поради това държавите членки следва да обмислят възможността за намаляване на този срок във възможно най-голяма степен, за да се гарантира, че кандидатите разполагат с достъп до пазара на труда не по-късно от 3 месеца от датата на подаване на молбата, когато има вероятност молбата да е основателна. Държавите членки следва обаче да не предоставят достъп до пазара на труда на кандидатите, чиято молба за международна закрила има вероятност да е неоснователна и за които се прилага ускорена процедура по разглеждане.

(36) Когато на кандидатите бъде предоставен достъп до пазара на труда, те следва да имат право на общоприложим набор от права въз основа на равно третиране с гражданите на държавата членка. Условието на труд следва да покриват поне заплащането и уволнението, изискванията от гледна точка на здравето и сигурността на работното място, работното време и отпуските — при съблюдаване на действащите колективни трудови договори. Кандидатите следва да се ползват също от равно третиране от гледна точка на свободата на сдружаване и на принадлежност, образованието и професионалното обучение, признаването на професионалните квалификации и социалната сигурност.

(37) Всяка държава членка следва да признава професионалните квалификации, които кандидатът е придобил в друга държава членка, както признава професионалните квалификации на гражданите на Съюза, и следва да взема под внимание квалификациите, придобити в трета държава, в съответствие с Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета²⁷. Следва да бъде обмислено предприемането на специални мерки за ефективно преодоляване на практическите трудности, срещани от кандидатите във връзка с доказването на автентичността на чуждестранната им диплома, свидетелства или други удостоверения за формална квалификация, по-специално поради липсата на документни доказателства и неспособността на кандидатите да покрият разходите по процедурите за признаване.

(38) Следва да се прилага определението за „клонове на социалната сигурност“, използвано в Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета²⁸.

²⁷ Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 г. относно признаването на професионалните квалификации (ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 22).

²⁸ Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за координация на системите за социална сигурност (ОВ L 166, 30.4.2004 г., стр. 1.).

(39) Тъй като е възможно престоят на кандидатите да е временен и без да се засяга Регламент (ЕС) № 1231/2010 на Европейския парламент и на Съвета, държавите членки следва да могат да не включват семейните обезщетения и обезщетенията за безработица в равното третиране на кандидатите спрямо своите граждани и следва да могат да ограничават прилагането на равното третиране по отношение на образованието и професионалното обучение. Правото на свободно сдружаване и на принадлежност също може да бъде ограничено чрез недопускане на възможността кандидатите да участват в управлението на определени органи и да заемат публична длъжност.

(40) Правото на Съюза не ограничава правомощието на държавите членки да организират своите системи за социална сигурност. При липса на хармонизация на равнището на Съюза всяка държава членка определя условията, при които се отпускат обезщетения по линия на социалната сигурност, както и размера на тези обезщетения и срока, за който те се отпускат. При упражняването на това правомощие обаче държавите членки следва да спазват правото на Съюза.

↓ 2013/33/ЕС съображение 24
(адаптиран)
⇒ нов

(41) За да се гарантира, че материалните ~~условия~~ ⇒ условия на приемане ⇐ ~~подкрепя~~, предоставяни на кандидатите, ~~е~~ ☒ са ☒ в съответствие с принципите, установени в настоящата директива, е необходимо ⇒ да се поясни допълнително естеството на тези условия, като се включат не само жилището, храната и облеклото, но и предмети от първа необходимост, които не представляват храна, като предметите за хигиена. Необходимо е също ⇐ държавите членки да определят нивото на ⇒ материалните условия на приемане, предоставяни под формата на финансова помощ или бонове, ⇐ ~~такава подкрепа~~ въз основа на ~~относителни~~ подходящи показатели, ⇒ за да се гарантира подходящ стандарт на живот на гражданите на държавата членка, като обезщетения за гарантиране на минимален доход, минимално заплащане, минимална пенсия, обезщетения за безработица и обезщетения по линия на социалното подпомагане ⇐. Това не означава, че отпуснатата сума следва да бъде същата ~~— както~~ като тази за собствените им граждани. Държавите членки могат да третират кандидатите по по-неблагоприятен начин в сравнение със собствените си граждани, както е предвидено в настоящата директива.

↓ 2013/33/ЕС съображение 25
(адаптиран)
⇒ нов

(42) ⇒ За да се ограничи възможността за злоупотреба със системата за приемане, държавите членки следва да могат да предоставят материални условия на приемане само в степента, в която кандидатите не разполагат с достатъчно средства за посрещане на собствените си нужди. Когато оценяват ресурсите, с

които разполага даден кандидат, и изискват от кандидата да покрива изцяло или частично разходите за осигуряване на материалните условия на приемане, държавите членки следва да спазват принципа на пропорционалност и да се съобразяват с индивидуалното положение на кандидата и с необходимостта от запазване на неговото достойнство и лична неприкосновеност, включително със специалните потребности за приемане на кандидата. От кандидатите не може да се изисква да покриват изцяло или частично разходите за медицински грижи, от които те се нуждаят. ⇐ Следва да се ограничат ☒ също ☒ възможностите за злоупотреба със системата за приемане, като се посочат обстоятелствата, при които ~~материалните условия на приемане на кандидатите~~, ⇐ жилището, храната, облеклото и други предмети от първа необходимост, които не представляват храна, предоставяни под формата на финансова помощ или бонове, могат да бъдат заменени с условия на приемане в натура, и обстоятелствата, при които дневната финансова помощ ⇐ може да бъде ограничена~~а~~ или отнета~~а~~, като същевременно се гарантира достоен стандарт на живот за всички кандидати.

↓ 2013/33/ЕС съображение 26
⇒ НОВ

- (43) ⇐ Държавите членки следва да осигурят подходящи насоки, наблюдение и контрол на условията си на приемане. За да се гарантират сравними условия на живот, от държавите членки следва да се изисква да вземат под внимание в системите си за наблюдение и контрол оперативни стандарти за условията на приемане и специфични показатели, разработени от [Европейската служба за подкрепа в областта на убежището/Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището]. ⇐ Ефективността на националните системи за приемане и сътрудничеството между държавите членки по въпросите на приемането на кандидатите следва да бъдат гарантирани ⇐, включително чрез мрежата на Съюза от органи по приемането, създадена от [Европейската служба за подкрепа в областта на убежището/Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището] ⇐.
-

↓ 2013/33/ЕС съображение 27

- (44) Следва да се насърчава подходяща координация между компетентните органи по отношение на приемането на кандидатите и следователно следва да се насърчават хармоничните отношения между местните общности и централните за настаняване.
-

↓ НОВ

- (45) Опитът показва, че е необходимо планиране за непредвидени ситуации, за да се осигури подходящо приемане на кандидатите в случаите, в които държавите членки са изправени пред несъразмерно голям брой кандидати за международна закрила. Следва редовно да се проверява и преценява дали мерките, предвидени в планове за действие при непредвидени ситуации на държавите членки, са подходящи.

↓ 2013/33/ЕС съображение 28

- (46) Държавите членки следва да имат право да въвеждат или да запазят по-благоприятни разпоредби за гражданите на трети държави и лицата без гражданство, които търсят международна закрила от дадена държава членка.

↓ 2013/33/ЕС съображение 29
(адаптиран)

- (47) ~~В същия дух~~ Държавите членки се приканват също да прилагат разпоредбите на настоящата директива по отношение на процедурите ~~за~~ по разглеждане на молбите за форми на ~~защита~~ закрила, различни от тази, която е предвидена в Директива 2011/95/ЕС Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента относно условията, на които трябва да отговарят търсещите убежище].

↓ 2013/33/ЕС съображение 30
⇒ нов

- (48) ~~Следва да се оценява редовно~~ Прилагането на настоящата директива следва да се оценява редовно. ⇒ Държавите членки следва да предоставят на Комисията необходимата информация, за да може Комисията да изпълнява задълженията си за докладване. ⇐

↓ 2013/33/ЕС съображение 31
(адаптиран)

- (49) ~~Доколкото~~ Тъй като целта на настоящата директива, а именно ~~установяването~~ определянето на стандарти за ☒ условията на ☒ приемане на кандидати в държавите членки, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки и следователно, поради обхвата и последиците ~~на~~ от настоящата директива, може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приема мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

↓ 2013/33/ЕС съображение 32

- (50) В съответствие със Съвместната политическа декларация на държавите членки и на Комисията от 28 септември 2011 г.²⁹ относно обяснителните документи държавите членки се задължават в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между компонентите на дадена директива и съответните

²⁹ ОВ С 369, 17.12.2011 г., стр. 14.

елементи от националните инструменти за транспониране. Законодателят счита, че представянето на подобни документи е обосновано по отношение на настоящата директива.

↓ 2013/33/ЕС съображение 33
(адаптиран)

~~(33) В съответствие с членове 1, 2 и член 4а, параграф 1 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към ДЕС и Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), и без да се засяга член 4 от посочения протокол, Обединеното кралство и Ирландия не участват в приемането на настоящата директива и не са обвързани от нея, нито от нейното прилагане.~~

↓ НОВ

(51) [В съответствие с член 3 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, тези държави членки са нотифицирали желанието си да участват в приемането и прилагането на настоящата директива.]

ИЛИ

(51) [В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, тези държави членки не участват в приемането на настоящата директива и не са обвързани от нея, нито от нейното прилагане.]

ИЛИ

(51) [В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, Обединеното кралство не участва в приемането на настоящата директива и не е обвързано от нея, нито от нейното прилагане.]

(52) В съответствие с член 3 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и

правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Ирландия е нотифицирала (с писмо от ...) желанието си да участва в приемането и прилагането на настоящата *директива*.]

ИЛИ

(51) [В съответствие с член 3 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Обединеното кралство е нотифицирало (с писмо от ...) желанието си да участва в приемането и прилагането на настоящата *директива*.

(52) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, Ирландия не участва в приемането и прилагането на настоящата *директива* и не е обвързана от нея, нито от нейното прилагане.]

↓ 2013/33/ЕС съображение 34

(52) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Дания не участва в приемането на настоящата директива и не е обвързана от нея, нито от нейното прилагане.

↓ 2013/33/ЕС съображение 35

(53) Настоящата директива защита основните права и спазва принципите, признати по-специално в Хартата на основните права на Европейския съюз. Настоящата директива цели по-специално да гарантира пълното зачитане на човешкото достойнство и да ~~улесни~~ насърчи прилагането на членове 1, 4, 6, 7, 18, 21, 24 и 47 от Хартата₂ и трябва да бъде прилагана в съответствие с това.

↓ 2013/33/ЕС съображение 36
(адаптиран)

(54) Задължението за транспониране на настоящата директива в националното право следва да бъде ограничено до разпоредбите, които представляват изменение по същество в сравнение с ☒ предходната ☐ ~~директива 2003/9/ЕО~~. Задължението за транспониране на разпоредбите, които не са изменени, произтича от ~~посочената~~ ☒ предходната ☐ директива.

↓ 2013/33/ЕС съображение 37
(адаптиран)

- (55) Настоящата директива ~~не~~ следва да ~~не~~ засяга задълженията на държавите членки по отношение на срока за транспониране в националното право на ~~Директива~~
☒ Директивата ☒ 2013/33/ЕС, посочен в приложение ~~III, част Б~~,

↓ 2013/33/ЕС (адаптиран)

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

☒ ПРЕДМЕТ ☒ ЦЕЛ, ОПРЕДЕЛЕНИЯ И ПРИЛОЖНО ПОЛЕ

Член 1

Цел

Настоящата директива ~~има за цел да определи~~ ☒ определя ☒ стандарти за приемането в държавите членки на кандидати за международна закрила („кандидати“).

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива ☒ се прилагат следните определения ☒:

- ~~1) а)~~ „молба за международна закрила“ означава молба за международна закрила съгласно определението в член ~~2, буква з)~~ [4, параграф 2, буква а)] от ~~Директива 2011/95/ЕС~~ Регламент (ЕС) № XXX/XXX³⁰ [Регламента за процедурите];

↓ 2013/33/ЕС (адаптиран)
⇒ НОВ

- ~~2) б)~~ „кандидат“ означава ⇒ кандидат съгласно определението в член [4, параграф 2, буква б)] от Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента за процедурите] ⇐ ~~гражданин на трета държава или лице без гражданство, които са подали молба за международна закрила, по която още не е взето окончателно решение;~~

³⁰ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

3) ~~в)~~ „членове на семейството“ означава ⇨ членовете на семейството съгласно определението в член [2, параграф 9] от Регламент (ЕС) № XXX/XXX³¹ [Регламента относно условията, на които трябва да отговарят търсещите убежище]; ⇨ ~~доколкото семейството вече е било създадено в държавата на произход, следните членове на семейството на кандидата, които се намират в същата държава-членка във връзка с молбата за международна закрила:~~

~~супругът(ата) на кандидата, или неговия несклучил брак партньор или неговата партньорка, с когото (която) поддържа трайна връзка, когато правото или практиката в съответната държава-членка третира несклучилите брак двойки по начин, сравним със склучилите брак двойки, съгласно своето право относно гражданите на трети държави;~~

~~ненавършилите пълнолетие деца на двойките, посочени в първото тире, или на кандидата, при условие че те не са склучили брак, независимо от това дали са родени от брак, без брак или са били осиновени, в съответствие с националното право;~~

– ~~бащата, майката или друго пълнолетно лице, което носи отговорност за кандидата по силата на правото или практиката на съответната държава-членка, когато кандидатът е ненавършил пълнолетие и не е склучил брак.~~

4) ~~в)~~ „ненавършил пълнолетие“ означава ⇨ ненавършил пълнолетие съгласно определението в член [2, параграф 10] от Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента относно условията, на които трябва да отговарят търсещите убежище] ⇨ ~~гражданин на трета държава или лице без гражданство на възраст под 18 години;~~

5) ~~в)~~ „непридружен ненавършил пълнолетие“ означава ☒ непридружен ☒ ~~ненавършил пълнолетие~~ ⇨ съгласно определението в член [2, параграф 11] от Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента относно условията, на които трябва да отговарят търсещите убежище] ⇨ ~~лице, което пристига на територията на държавите-членки, без да е придружаван от пълнолетно лице, отговорно за него съгласно правото или практиката на съответната държава-членка, докато грижата за него не бъде реално поета от такова лице; включва се също и ненавършил пълнолетие, който е оставен непридружен след влизането му на територията на държавите-членки;~~

↓ 2013/33/EC

6) ~~в)~~ „условия на приемане“ означава съвкупността от мерките, взети от държавите-членки в полза на кандидатите, в съответствие с настоящата директива;

³¹ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

↓ 2013/33/EC (адаптиран)
⇒ НОВ

7) ~~ж~~ „материални условия на приемане“ означава условията на приемане, които включват жилище, храна, ~~и~~ облекло ~~и~~ и други предмети от първа необходимост, които не представляват храна, отговарящи на нуждите на кандидатите, свързани с техните специфични условия на приемане, като например предметите за хигиена ~~и~~, предоставени в натура или под формата на финансова помощ или на бонове, или като комбинация от трите, както и помощ за дневни разходи;

↓ 2013/33/EC

8) ~~и~~ „задържане“ означава всяка мярка на изолиране на кандидат от държавата членка в определено място, където кандидатът е лишен от свободата си на ~~придвижване~~ движение;

9) ~~и~~ „център за настаняване“ означава всяко място, което служи за колективно жилище на кандидатите;

↓ НОВ

10) „укриване“ означава действието, чрез което, за да избегне процедурите за предоставяне на убежище, кандидат или напуска територията, на която има задължението да се намира в съответствие с Регламент (ЕС) № XXX/XXX³² [Регламента „Дъблин“], или не остава на разположение на компетентните органи или на съда или правораздавателния орган;

11) „риск от укриване“ означава наличието в конкретен случай на основания, които се базират на обективни критерии, определени в националното законодателство, да се вярва, че даден кандидат може да се укрие;

↓ 2013/33/EC (адаптиран)
⇒ НОВ

12) ~~и~~ „~~и~~ ~~представител~~“ означава лице ~~и~~ съгласно определението в член [4, параграф 2, буква е)] от Регламент (ЕС) № XXX/XXX

³² ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

[Регламента за процедурите] ⇐ или организация, определени от компетентните органи да помагат на непридружен ненавършил пълнолетие и да го представляват при процедури, предвидени в настоящата директива, с цел гарантиране на висшия интерес на детето и при необходимост при извършване на правни действия за ненавършилия пълнолетие. Когато една организация е посочена като представител, тя определя лице, отговорно за изпълнението на задълженията на представител по отношение на непридружения ненавършил пълнолетие, в съответствие с настоящата директива;

- 13) ~~к)~~ „кандидат със специални потребности за приемане“ означава ☒ кандидат ☒ уязвимо лице, в съответствие с член 21, който се нуждае от специални гаранции, ~~зае не~~ да се възползва от правата и да изпълнява задълженията, предвидени в настоящата директива ⇐, като например кандидати, които са ненавършили пълнолетие, непридружени ненавършили пълнолетие, лица с увреждания, възрастни хора, бременни жени, самотни родители с ненавършили пълнолетие деца, жертви на трафик на хора, лица с тежки заболявания, лица с психични разстройства и лица, които са били подложени на мъчения, изнасилване или други тежки форми на психологично, физическо или сексуално насилие, като жертвите на генитално осакатяване на жени ⇐.

Член 3

Приложно поле

1. Настоящата директива се прилага по отношение на всички граждани на трети държави и лица без гражданство, които ~~подават~~ отпращат молба за международна закрила на територията, включително на ☒ външната ☒ границата, ~~в~~ на ~~териториалните води~~ ⇐ морската територия ⇐ или в транзитните зони, на ~~дадена държава-членка~~ ☒ държавите членки ☒, докато имат разрешение да останат на територията в качеството на кандидати, както и по отношение на членовете на семейството, ако молбата за международна закрила се отнася и до тях според националното право.
2. Настоящата директива не се прилага по отношение на молбите за дипломатическо или териториално убежище, които са подадени до представителствата на държавите членки.
3. Настоящата директива не се прилага, когато се прилага Директива 2001/55/ЕО на Съвета ~~от 20 юли 2001 г. относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите-членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием~~³³.

³³

Директива 2001/55/ЕО на Съвета от 20 юли 2001 г. относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите-членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием (ОВ L 212, 7.8.2001 г., стр. 1).

4. Държавите членки могат да решат да прилагат настоящата директива по отношение на процедурите за произнасяне по молбите за форми на закрила, различни от тази, която произтича от Директива 2011/95/ЕС Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента относно условията, на които трябва да отговарят търсещите убежище].

Член 4

По-благоприятни разпоредби

Държавите членки могат да приемат или да запазят по-благоприятни разпоредби ~~в областта~~ ☒ по отношение ☒ на условията ~~за~~ приемане на кандидати~~т~~ и на ☒ зависимите от тях ☒ близки~~те~~ роднини ~~на кандидата~~, които се намират в същата държава членка, ~~когато те са зависими от него~~, или по хуманитарни причини, доколкото тези разпоредби са съвместими с настоящата директива.

↓ 2013/33/ЕС
⇒ НОВ

ГЛАВА II

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ ЗА УСЛОВИЯТА НА ПРИЕМАНЕ

Член 5

Информация

1. Държавите членки информират кандидатите ~~в разумен срок, който не надхвърля петнадесет дни след подаването~~ ☒ възможно най-скоро и най-късно в момента на подаване ☒ на молбата за международна закрила~~т~~ ~~най-малко~~ за предимствата, от които те могат да се ползват, и за задълженията, които трябва да спазват по отношение на условията ~~за~~ приемане~~т~~ ☒. В предоставяната информация те посочват, че кандидатът няма право на условията на приемане по членове 14—17 от настоящата директива, както е посочено в член 17а от същата директива, в която и да е държава членка, различна от държавата членка, в която кандидатът има задължението да се намира съгласно Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента „Дъблин“] ☒.

Държавите членки гарантират, че на кандидатите се предоставя информация за организации или групи лица, които осигуряват специфична правна помощ, и за организации, за които се предполага, че биха могли да им помогнат или да ги информират относно условията на приемане, от които те могат да се ползват, включително медицински грижи.

2. Държавите членки гарантират, че информацията, посочена в параграф 1, се предоставя писмено ☒ чрез използване на стандартен модел, който се изготвя

от Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището, ⇨ и на език, който кандидатът разбира или за който има достатъчно основания да се предполага, че кандидатът разбира достатъчно. Ако е ⇨ необходимо ⇨ ~~целесъобразно~~, тази информация ~~може също така да бъде дадена~~ ⇨ се предоставя също ⇨ устно ⇨ и се адаптира към нуждите на ненавършилите пълнолетие ⇨.

↓ 2013/33/ЕС (адаптиран)

⇨ НОВ

Член 6

⊗ Документи за пътуване ⊗ ~~Документи~~

~~1. Държавите членки гарантират, че в срок от три дни след подаването на молба за международна закрила кандидатът получава документ, издаден на негово име, с който се удостоверява неговият статут на кандидат или че му е разрешено да остане на територията на държавата членка, докато молбата му предстои да бъде разгледана или е в процес на разглеждане.~~

~~Ако титулярът не е свободен да се движи на цялата или на част от територията на държавата членка, документът удостоверява също и този факт.~~

~~2. Държавите членки могат да изключат прилагането на настоящия член, когато кандидатът е задържан и по време на разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена на границата, или в рамките на процедура за предоставяне на право на кандидата да влезе на територията на държава членка. В специфични случаи, по време на разглеждането на молбата за международна закрила, държавите членки могат да предоставят на кандидатите други документи, които са равностойни на документа, посочен в параграф 1.~~

~~3. Документът, посочен в параграф 1, не удостоверява задължително самоличността на кандидата.~~

~~4. Държавите членки приемат необходимите мерки, за да предоставят на кандидатите документа, посочен в параграф 1, който трябва да бъде валиден за ерока, за който на тях им е разрешено да пребивават на територията на съответната държава членка.~~

5. Държавите членки ~~могат да~~ предоставят на кандидатите ~~нито~~ документ за пътуване; ⇨ само ⇨ когато сериозни хуманитарни ⇨ или други наложителни ⇨ причини правят необходимо тяхното присъствие в друга

държава. ⇨ Валидността на документа за пътуване е ограничена до целта и периода от време, необходими за причината, поради която е издаден. ⇩

~~6. Държавите членки не предвиждат излишни или непропорционални документи или други административни изисквания за кандидатите преди да им се предоставят правата, с които те разполагат съгласно настоящата директива, единствено поради това, че са кандидати за международна закрила.~~

↓ 2013/33/EC

Член 7

Пребиваване и свобода на движение

1. Кандидатите могат да се движат свободно на територията на приемащата държава членка или в рамките на зоната, която им е определена от тази държава членка. Определената зона не засяга неприкосновената сфера на личния живот и дава достатъчно възможност за движение, за да гарантира достъпа до всички предимства, предвидени с настоящата директива.

↓ 2013/33/EC (адаптиран)

⇨ НОВ

2. Държавите членки ~~могат да~~ ⇨ при необходимост ⇩ определят ⇨ конкретното ⇩ място ~~то~~ на пребиваване на ☒ даден ☒ кандидат ~~а~~ по ☒ което и да е от следните ☒ съображения: ~~за~~

а) обществен интерес или обществен ред ~~или~~;

б) ~~когато е необходимо~~ за нуждите на бързото обработване и ефективното проследяване на ~~техните~~ неговата молба ~~а~~ за международна закрила;

↓ НОВ

в) за нуждите на бързото провеждане и ефективното проследяване на неговата процедура за определяне на компетентната държава членка съгласно Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента „Дъблин“];

г) за да се попречи по ефективен начин на кандидата да се укрие, и по-специално:

— за кандидатите, които не са изпълнили условието да отправят молба в първата държава членка, в която са влезли, съгласно член [4, параграф 1] от Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента „Дъблин“] и са пътували до друга държава членка без подходящо основание и са отправили молба в тази държава членка; или

- когато кандидатите имат задължението да се намират в друга държава членка в съответствие с Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента „Дъблин“]; или
- за кандидатите, които са върнати в държавата членка, в която имат задължението да се намират в съответствие с Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента „Дъблин“], след като са се укрили в друга държава членка.

В тези случаи разпоредбата за материалните условия на приемане се прилага, при условие че кандидатът реално пребивава на това определено място.

3. Когато са налице основания да се счита, че съществува риск даден кандидат да се укрие, при необходимост държавите членки изискват от кандидата да се свързва с компетентните органи или да се яви пред тях лично — незабавно или в посочен час, толкова често, колкото е необходимо, за да се попречи по ефективен начин на кандидата да се укрие.

↓ 2013/33/ЕС (адаптиран)

4. Държавите членки предвиждат възможността да предоставят на кандидатите временно разрешение да напускат мястото ☒ си ☒ на пребиваване ~~по параграфи 2 и 3 и/или зоната, която им е била определена, по параграф 1.~~ Решенията се взимат ~~за всеки случай поотделно,~~ обективно и безпристрастно ☒ въз основа на всеки отделен случай ☒, като се предоставят мотиви, когато са отрицателни.

Кандидатът не трябва да иска разрешение, за да се яви пред органите и съдилищата, ако неговото присъствие там е необходимо.

↓ 2013/33/ЕС
⇒ НОВ

5. Държавите членки задължават кандидатите да съобщават на компетентните органи ~~своето настояще~~ ⇒ настоящото си място на пребиваване или настоящия си ⇐ адрес ⇐ или телефонен номер, на който може да бъде осъществена връзка с тях, ⇐ ~~на компетентните органи~~ и да им съобщават всяка промяна на ⇐ телефонния номер или ⇐ адреса в най-кратък срок.

↓ 2013/33/EC (адаптиран)

36. Държавите членки могат да предвидят, че за да се ползват от материалните условия на приемане, кандидатите трябва реално да пребивават ~~в~~на определено място, ~~като е посочено от държавите членки. Тези решения, които могат да имат общ характер, се взимат за всеки случай поотделно и въз основа на националното право.~~
-

↓ НОВ

7. Решенията, упоменати в настоящия член, се основават на поведението и специфичното положение на засегнатото лице, включително по отношение на кандидатите със специални потребности за приемане, и спазват принципа на пропорционалност.
8. Държавите членки посочват фактическите и когато е целесъобразно, правните основания във всяко решение, взето в съответствие с настоящия член. Кандидатите се уведомяват незабавно в писмена форма на език, който разбират или за който има достатъчно основания да се предполага, че разбират, за приемането на такова решение, за процедурите за оспорване на решението в съответствие с член 25 и за последиците от неизпълнение на задълженията, наложени с решението.
-

↓ 2013/33/EC (адаптиран)

Член 8

Задържане

1. Държавите членки не могат да задържат едно лице единствено поради това, че то е кандидат ~~за международна закрила в съответствие с Директива 2013/32/EC на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила~~³⁴.
-

↓ 2013/33/EC

2. Когато се окаже необходимо и въз основа на преценка на всеки случай поотделно, държавите членки могат да задържат кандидат, ако не могат да бъдат приложени ефективно по-леки принудителни алтернативни мерки.
3. Кандидат може да бъде задържан единствено:

³⁴ Вж. стр. 60 от настоящия брой на Официален вестник.

- а) с цел установяване или проверка на неговата самоличност или националност;
- б) с цел установяване на елементите, на които се основава молбата за международна закрила, което не би могло да бъде извършено, ако няма задържане, особено когато съществува риск кандидатът да се укрие;

↓ НОВ

- в) с цел гарантиране на изпълнението на правните задължения, наложени на кандидата посредством индивидуално решение съгласно член 7, параграф 2, когато кандидатът не е изпълнил тези задължения и съществува риск той да се укрие;

↓ 2013/33/EC

⇒ НОВ

- г) ~~в)~~ с цел да се вземе решение в хода на ⇒ гранична ⇐ процедура ⇒ в съответствие с член [41] от Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента за процедурите] ⇐ относно правото на кандидата да влезе на територията;

↓ 2013/33/EC

- д) ~~в)~~ когато е задържан по процедура за връщане съгласно Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ~~от 16 декември 2008 г. относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни~~³⁵, за да се подготви връщането и/или да се извърши процесът на извеждането, и съответната държава членка може да докаже ~~чрез~~ през основа на обективни критерии, включително че кандидатът вече е имал възможност за достъп до процедурата за предоставяне на убежище, че има разумни основания да се ~~счита~~ предположи, че той ~~подава~~ отправя молбата за международна закрила единствено с цел да забави или да затрудни изпълнението на решението за връщане;
- е) ~~д)~~ когато това се налага с цел защита на националната сигурност или на обществения ред;

³⁵

Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни (ОВ L 343, 23.12.2011 г., стр. 1).

~~ж)е) в съответствие с член 298 от Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от граждани на трета държава или от лице без гражданство~~³⁶ XXX/XXX [Регламента „Дъблин“].

↓ 2013/33/EC

⇒ НОВ

⇒ Всички посочени по-горе ⇐ Основанията за задържане трябва да са предвидени в националното право.

↓ 2013/33/EC

4. Държавите членки гарантират, че в националното право са предвидени правила във връзка с алтернативи на задържането, като ~~задължение за~~ редовно ~~явяване~~ ~~пред~~ ~~свързване с~~ органите, внасяне на парична гаранция или задължение лицето да остане на точно определено място.

Член 9

Гаранции за задържаните кандидати

1. Кандидатът се задържа единствено за възможно най-кратък срок и задържането продължава само докато са приложими основанията, предвидени в член 8, параграф 3.

Административните процедури, които се отнасят до основанията за задържане, предвидени в член 8, параграф 3, се провеждат ~~изпълняват~~ с дължимата грижа и внимание. Забавянията при административните процедури, които не могат да бъдат вменени в отговорност на кандидата, не оправдават продължаване на задържането.

2. Задържането на кандидатите се постановява в писмена форма от съдебните или административните органи. В заповедта за задържане се посочват фактическите и правни основания за задържането.
3. Когато задържането е разпоредено от административните органи, държавите членки осигуряват бърз съдебен контрол ~~за~~ за законосъобразността на задържането, който се провежда служебно и/или по искане на кандидата.

³⁶

Вж. стр. 31 от настоящия брой на Официален вестник.

Когато съдебният контрол се провежда служебно, решението в рамките на този контрол се взема във възможно най-кратък срок след началото на задържането. Когато този съдебен контрол се провежда по искане на кандидата, решението в рамките на този контрол се взема във възможно най-кратък срок след началото на съответната процедура. За тази цел държавите членки определят в националното право срока, в рамките на който се осъществява служебно провежданият съдебен контрол и/или съдебният контрол по искане на кандидата.

Когато в резултат от проведения съдебен контрол ~~бъдее~~ установено, че задържането е незаконосъобразно, съответният кандидат се освобождава незабавно.

4. Задържаните кандидати се уведомяват незабавно в писмена форма на език, който разбират или за който има достатъчно основания да се предполага, че разбират, за основанията за задържането и за процедурите, предвидени в националното право за оспорване на заповедта за задържане, както и за възможността да поискат безплатна правна помощ и безплатно представителство.
5. Задържането се преразглежда от съдебен орган през разумни интервали от време служебно и/или по искане на съответния кандидат, по-специално когато това задържане е с удължен срок, когато възникнат ~~отнесими~~ съответните обстоятелства или когато се получи нова информация, която може да засяга законосъобразността на задържането.
6. В случаите на съдебен контрол на заповедта за задържане, предвиден в параграф 3, държавите членки осигуряват достъп на кандидатите до безплатна правна помощ и безплатно представителство. Това включва най-малко изготвянето на необходимите за процеса документи и участие в изслушването пред съдебните органи от името на кандидата.

Безплатните правна помощ и представителство се предоставят от лица с подходяща квалификация, както се допуска или разрешава в националното право, и които нямат или не могат да имат потенциален конфликт на интереси с кандидата.

7. Държавите членки могат също да предвидят, че ~~безплатната~~ правна помощ и представителство се предоставят:
 - а) само на лицата, които нямат достатъчно средства; и/или
 - б) само чрез услугите на правни съветници или други консултанти, специално определени от националното право да оказват помощ и да представляват кандидати.

8. Държавите членки могат също:
- а) да налагат финансови ограничения и/или ограничения в сроковете на предоставянето на безплатните правна помощ и представителство, при условие че тези ограничения ~~граници~~ не ограничават произволно достъпа до правна помощ и представителство;
 - б) да предвидят, че по отношение на таксите и другите разходи, ~~че~~ кандидатите не се ползват от по-благоприятни от обичайно предоставяните на техните граждани условия по въпросите, свързани с правната помощ.
9. Държавите членки могат да изискват пълно или частично възстановяване на направените разходи, ако и след като финансовото положение на кандидата се подобри значително или ако решението за извършване на тези разходи е взето ~~на въз основа~~ на невярна информация, предоставена от кандидата.
10. Процедурите за достъп до правна помощ и представителство се уреждат в националното право.

Член 10

Условия на задържане

1. Задържането на кандидатите се извършва по правило в специализирани центрове за задържане. Когато дадена държава членка не може да осигури настаняване в специализиран център за задържане и трябва да прибегне до настаняване в затвор, задържаният кандидат се отделя от обикновените затворници и се прилагат условията на задържане, предвидени в настоящата директива.

~~По правило~~ Доколкото е възможно, задържаните кандидати се настаняват отделно от други граждани на трети държави, които не са подали молба за международна закрила.

Когато не е възможно кандидатите да бъдат задържани отделно от други граждани на трети държави, съответната държава членка гарантира, че се прилагат условията на задържане, предвидени в настоящата директива.

2. Задържаните кандидати разполагат с достъп до открити пространства.
3. Държавите членки гарантират, че лицата, които представляват Върховния комисар на ООН за бежанците (ВКБООН), имат възможността да общуват с кандидатите и да ги посещават при зачитане на правото на неприкосновеност на личния живот. Тази възможност се отнася и за всяка организация, която

действия от името на ВКБООН на територията на съответната държава членка, съгласно ~~сключено~~ споразумение, сключено с тази държава членка.

4. Държавите членки гарантират, че членовете на семействата, правните съветници и лицата, които представляват съответните неправителствени организации, признати от съответната държава членка, имат възможност да общуват с кандидатите и да ги посещават при зачитане на правото на неприкосновеност на личния живот. Ограничения на достъпа до центровете за задържане могат да се налагат само когато по силата на националното право те са обективно необходими за сигурността, обществения ред или административното управление на центъра за задържане, при условие че достъпът не е значително ограничен или направен невъзможен.
5. Държавите членки гарантират, че на задържаните кандидати ~~се~~ редовно се предоставя информация, в която се разясняват правилата, които се прилагат в центъра за задържане, и се посочват техните права и задължения на език, който те разбират или за който има достатъчно основания да се предполага, че разбират. Държавите членки могат да предвидят дерогация от това задължение в надлежно обосновани случаи и за разумен срок, който трябва да бъде възможно най-кратък, в случай че кандидатът е задържан на граничния пункт или в транзитна зона. Тази дерогация не се прилага в случаите, посочени в член ~~4143~~ от ~~Директива 2013/32/ЕС~~ Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента за процедурите].

↓ 2013/33/ЕС (адаптиран)
⇒ НОВ

Член 11

Задържане ~~на уязвими лица~~ на кандидати със специални потребности за приемане

1. Здравословното състояние, включително психичното здраве на задържаните кандидати, които ~~са уязвими лица~~ ⇒ имат специални потребности за приемане ⇐, е основна грижа на националните органи.

Когато бъдат задържани ~~уязвими лица~~ ⇒ кандидати със специални потребности за приемане ⇐, държавите членки осигуряват редовно наблюдение и подходяща помощ, като вземат предвид тяхното особено положение, включително тяхното здравословно състояние.

↓ 2013/33/ЕС

2. Ненавършилите пълнолетие могат да бъдат задържани единствено като крайна мярка и след като се установи, че по-леки алтернативни принудителни мерки не могат да бъдат ефективно приложени. ~~Товакова~~ задържане е с възможно най-кратък срок и се полагат всички усилия за освобождаването на задържаните ненавършили пълнолетие и за настаняването им на подходящи за такива лица места.

↓ 2013/33/ЕС (адаптиран)

⇒ НОВ

Висшият интерес на ~~ненавършилия пълнолетие~~ ☒ детето ☒ ~~както е предвидено в~~ ☒ по ☒ член ~~232~~, параграф 2 ~~е~~ от първостепенно значение за държавите членки.

Когато бъдат задържани ненавършили пълнолетие, ☒ трябва да бъде гарантирано правото им на образование и ☒ те имат възможността да се занимават с дейности за свободното време, включително с игри и с развлекателни дейности, подходящи за възрастта им.

↓ 2013/33/ЕС

3. Непридружените ненавършили пълнолетие се задържат само при изключителни обстоятелства. Полагат се всички усилия за освобождаване на непридружените ненавършили пълнолетие възможно най-скоро.

Непридружените ненавършили пълнолетие никога не се задържат в затвор.

↓ 2013/33/ЕС (адаптиран)

⇒ НОВ

Доколкото е възможно, непридружените ненавършили пълнолетие се настаняват в институции, които разполагат с персонал ~~и оборудване~~, ☒ който ☒ се съобразява с ☒ правата и ☒ нуждите на лицата на тяхната възраст, ☒ и с оборудване, ☒ ☒ приспособено за ненавършилите пълнолетие ☒.

↓ 2013/33/ЕС

При задържането на непридружени ненавършили пълнолетие държавите членки гарантират, че те се настаняват отделно от пълнолетни лица.

4. Задържаните семейства се настаняват самостоятелно, като по този начин им се осигурява достатъчно уединение.
5. Когато се задържат кандидати от женски пол, държавите членки гарантират, че те се настаняват отделно от кандидатите от мъжки пол, освен ако последните ~~не~~ са членове на едно семейство и всички съответни лица ~~не~~ са дали съгласието си за това.

Изключения от първата алинея могат да се прилагат и при използването на общи пространства, предназначени за отдых или социални дейности, включително за хранене.

6. В надлежно обосновани случаи и за разумен срок, който е възможно най-кратък, държавите членки могат да предвидят дерогация от параграф 2, трета алинея, от параграф 4 и от параграф 5, първа алинея, когато кандидатът е задържан на граничен пункт или в транзитна зона, с изключение на случаите, посочени в член ~~43~~ 41 от ~~Директива 2013/32/ЕС~~ Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента за процедурите].

Член 12

Семейства

Държавите членки взимат подходящи мерки, за да запазят в рамките на възможното единството на семейството, което се намира на тяхната територия, ако на кандидатите са предоставени жилища от съответната държава членка. Тези мерки се прилагат със съгласието на кандидата.

Член 13

Медицински прегледи

Държавите членки могат да изискват кандидатите да бъдат подложени на медицински преглед по съображения, свързани с общественото здраве.

Член 14

Записване в училище и обучение на ненавършилите пълнолетие

1. Държавите членки предоставят на ненавършилите пълнолетие деца на кандидатите и на ненавършилите пълнолетие кандидати достъп до образователната система, при условия, които са подобни на тези, които са

предвидени за техните собствени граждани, докато не бъде изпълнена мярка за експулсиране срещу тях или срещу техните родители. Обучението може да бъде предоставено в центровете за настаняване.

Съответните държави членки могат да предвидят този достъп да бъде ограничен до обществената образователна система.

Държавите членки не могат да отнемат достъпа до средно образование единствено на основание, че лицето е достигнало възрастта на пълнолетието.

2. Достъпът до образователната система не може да бъде отложен с повече от три месеца, считано от датата на подаване на молбата за международна закрила от или от името на ненавършилия пълнолетието.

При необходимост се осигуряват подготвителни учебни часове, включително учебни часове по езиково обучение, за улесняване на достъпа на ненавършилите пълнолетието до образователната система и участието им в нея, съгласно предвиденото в параграф 1.

3. Когато достъпът до образователната система, предвиден в параграф 1, не е възможен поради особеното положение на ненавършилия пълнолетието, съответната държава членка предлага други условия на обучение в съответствие със своето националното право и практика.

↓ 2013/33/EC
⇒ НОВ

Член 15

Заетост

1. Държавите членки гарантират, че кандидатите имат достъп до пазара на труда не по-късно от 9 ⇒ 6 ⇐ месеца от датата, на която е подадена молбата за международна закрила, ако не е било взето ⇒ административно ⇐ решение на първа инстанция от компетентния орган и забавянето не може да бъде вменено в отговорност на кандидата.

↓ НОВ

Когато държавата членка е ускорила разглеждането на основателността на молбата за международна закрила в съответствие с член [40, параграф 1], букви

[a)—e)] от Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента за процедурите], достъп до пазара на труда не се предоставя.

↓ 2013/33/ЕС (адаптиран)

⇒ НОВ

2. Държавите членки ~~решават при какви условия да бъде предоставен достъп на кандидата до пазара на труда, в съответствие с националното си право, като в същото време~~ гарантират, че кандидатите ⇒, на които е предоставен достъп до пазара на труда в съответствие с параграф 1, ⇐ имат ефективен достъп до пазара на труда.

По съображения, свързани с тяхната политика на пазара на труда, държавите членки могат да ~~предоставят предимство на~~ ⇐ проверят дали дадено свободно работно място може да бъде заето от граждани на съответната държава членка или от други ⇐ ~~граждани на Съюза, и на тези от държавите — страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, както и на законно пребиваващите~~ ☒ или от ☒ граждани на трети държави ☒, пребиваващи законно в тази държава членка ☒.

↓ НОВ

3. Държавите членки третират кандидатите като собствените си граждани, що се отнася до:

- а) условията на труд, включително заплащането и уволнението, отпуските и почивните дни, както и изискванията във връзка със здравето и безопасността на работното място;
- б) свободата на сдружаване, на принадлежност и на членство в организация, която представлява работниците или служителите, или в организация, чиито членове упражняват определена професия, включително ползите, които предоставят тези организации, без да се засягат националните разпоредби относно обществения ред и обществената сигурност;
- в) образованието и професионалното обучение, с изключение на стипендиите и заемите за обучение и издръжка или други безвъзмездни средства и заеми, свързани с образованието и професионалното обучение;
- г) признаването на дипломи, свидетелства и други удостоверения за формална квалификация в контекста на съществуващите процедури за признаване на чуждестранни квалификации, като се улеснява, доколкото е възможно, пълният достъп на кандидатите, които не могат да представят документни доказателства за своята квалификация, до подходящите схеми за оценка, валидиране и акредитиране на предишното им обучение;

д) клоновете на социалната сигурност, определени в Регламент (ЕО) № 883/2004.

Държавите членки могат да ограничат равното третиране на кандидатите:

- i) във връзка с буква б) от настоящия параграф, като не ги допускат до участие в управлението на органи, уредени от публичното право, и не им позволяват да заемат публична длъжност, уредена от публичното право;
- ii) във връзка с буква в) от настоящия параграф — до образованието и професионалното обучение, пряко свързани с определена трудова дейност;
- iii) във връзка с буква д) от настоящия параграф, като не включват семейните обезщетения и обезщетенията за безработица, без да се засягат разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1231/2010.

Правото на равно третиране не води до право на пребиваване в случаите, в които правото на кандидата да остане е прекратено с решение, взето в съответствие с Регламент (ЕО) № XXX/XXX [Регламента за процедурите].

↓ 2013/33/ЕС

~~4.3.~~ Достъпът до пазара на труда не се отнема, докато продължават процедурите по обжалването, когато жалбата срещу отрицателно решение, ~~е което се отхвърля жалбата~~, взето в рамките на редовна процедура, има суспензивно действие до момента на съобщаване на отрицателното решение, ~~е което се отхвърля жалбата~~.

↓ НОВ

5. Когато на кандидатите е предоставен достъп до пазара на труда в съответствие с параграф 1, държавите членки гарантират, че в документа на кандидата по член [29] от Регламент (ЕО) № XXX/XXX [Регламента за процедурите] се посочва, че на кандидата е разрешено да започне платена работа.

↓ 2013/33/EC

~~Член 16~~

~~Професионално обучение~~

- ~~1. Държавите членки могат да разрешат достъпа на кандидати до професионалното обучение, независимо дали те имат достъп до пазара на труда.~~
 - ~~2. Достъпът до професионално обучение, свързано с трудов договор, е в зависимост от степента на достъп на кандидата до пазара на труда в съответствие с член 15.~~
-

↓ 2013/33/EC (адаптиран)

⇒ НОВ

Член ~~17~~ 16

Общи правила относно материалните условия на приемане ~~и медицинските грижи~~

1. Държавите членки гарантират, че материалните условия на приемане са на разположение за кандидатите, ~~когато~~ ⇒ от момента, в който ⇐ те ~~подават~~ отправят молбата си за международна закрила ⇒ в съответствие с член [25] от Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента за процедурите] ⇐.
-

↓ 2013/33/EC

2. Държавите членки гарантират, че материалните условия на приемане осигуряват подходящ стандарт на живот за кандидатите, ~~което~~ който осигурява тяхната прехрана, ~~а също~~ и защитава физическото и психичното им здраве.
-

↓ 2013/33/EC (адаптиран)

⇒ НОВ

Държавите членки гарантират, че стандартът на живот е гарантиран в специфичния случай на уязвими лица ⇒ кандидати със специални потребности за приемане ⇐ ~~в съответствие с член 21~~, както и в случай на задържани лица.

3. Държавите членки могат да подчинят предоставянето на всички или на част от материалните условия на приемане ~~и на медицинските грижи~~ на условието кандидатите да не разполагат с достатъчно средства, за да имат стандарт на живот, отговарящ на тяхното здравословно състояние, и за осигуряване на прехраната им.
4. Държавите членки могат да изискват от кандидатите да поемат разходите за материалните условия на приемане ~~и здравното обелужване~~, предвидени в ~~настоящата директива~~ параграф 3, или да участват в разходите за тях, ~~в съответствие с параграф 3~~, ако те ~~разполагат с имат~~ достатъчно средства, например ако са работили разумен срок.

Ако се окаже, че кандидатът разполага с достатъчно средства, за да покрие разходите за материалните условия на приемане ~~и медицинските грижи~~ в момента, когато тези основни нужди са били покрити, държавите членки могат да поискат от кандидата да възстанови изразходените от тях средства ~~им~~.

↓ НОВ

5. При оценяването на средствата, с които разполага даден кандидат, когато се изисква от кандидата да покрие изцяло или частично разходите за осигуряване на материалните условия на приемане или когато се изисква от кандидата да възстанови средства в съответствие с параграф 4, държавите членки съблюдават принципа на пропорционалност. Държавите членки вземат също под внимание индивидуалното положение на кандидата и необходимостта от зачитане на неговото достойнство или личната му неприкосновеност, включително специалните потребности за приемане на кандидата. Във всички случаи държавите членки гарантират, че на кандидата е осигурен стандарт на живот, който му гарантира прехрана и защитава физическото и психичното му здраве.

↓ 2013/33/ЕС

⇒ НОВ

- 6.5. Когато държавите членки осигуряват материални условия на приемане под формата на финансови помощи или на бонове, стойността на тези финансови помощи или бонове ~~им~~ се определя въз основа на ~~ниво~~ нивата, ~~които са~~ определени в правото или в практиката на съответната държава членка, за да се гарантира подходящ стандарт на живот за гражданите ѝ. Държавите членки могат да предоставят по-неблагоприятно третиране на кандидатите в сравнение със ~~техните~~ своите граждани в тази област, ~~особено~~ по-конкретно когато

материалната помощ отчасти се предоставя в натура или когато посоченото(ите) ~~ниво(нива)~~, прилагани ~~към~~ за гражданите на съответната държава, имат за цел да осигурят стандарт на живот, по-висок от предвидения за кандидатите съгласно настоящата директива. ⇨ Държавите членки уведомяват Комисията и Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището за референтните нива, прилагани по силата на националното право или практика с цел да се определи нивото на финансовата помощ, предоставяна на кандидатите съгласно настоящия параграф. ⇐

↓ 2013/33/ЕС

⇨ НОВ

Член ~~18~~ 17

Разновидности на материалните условия на приемане

1. Когато настаняването е предоставено в натура, то трябва ⇨ да осигурява подходящ стандарт на живот и ⇐ да бъде под една от следните форми или да ги съчетава:
 - а) помещения за настаняване на кандидатите, докато трае разглеждането на молбата за международна закрила, ~~недалечна~~ отправена на границата или в транзитните ~~зони~~;
 - б) центрове за настаняване, ~~които предлагат достатъчно добър стандарт на живот~~;
 - в) къщи, апартаменти, хотели или други помещения, приспособени за настаняване на кандидатите.

↓ 2013/33/ЕС

2. Без да се засягат специфичните условия на задържане, предвидени в членове 10 и 11, по отношение на видовете настаняване, посочени в параграф 1, букви а), б) и в) от настоящия член, държавите членки гарантират, че:
 - а) на кандидатите се гарантира защита на техния семеен живот;
 - б) кандидатите имат възможност да общуват със семейството си, с техните правни съветници, с лица, които представляват ВКБООН и други съответни национални, международни и неправителствени организации и органи;
 - в) членовете на семейството, правните съветници, лицата, които представляват ВКБООН и съответните неправителствени организации, които са признати от съответната държава членка, имат достъп, за да помогнат на кандидатите. Ограничения на този достъп могат да бъдат

наложени само от съображения за сигурност на помещенията, ~~както~~ и на кандидатите.

↓ 2013/33/EC

⇒ НОВ

3. Държавите членки взимат под внимание въпросите, свързани с пола и възрастта, и положението на ~~уязвимите лица по отношение на~~ кандидатите ⇒ със специални потребности за приемане ⇐ ~~, в помещенията и центровете за настаняване, посочени в параграф 1, букви а) и б).~~

4. Държавите членки предприемат подходящи мерки за предотвратяване на насилието и агресията, основана на пола, включително сексуалното насилие и сексуалния тормоз, ⇒ когато осигуряват на кандидатите жилище ⇐ ~~в помещенията и в центровете за настаняване по параграф 1, букви а) и б).~~
-

↓ 2013/33/EC

5. Държавите членки ~~осигуряват~~ гарантират, доколкото е възможно ~~по-правилно~~, че зависимите пълнолетни кандидати със специални потребности за приемане се настаняват заедно с близки пълнолетни роднини, които вече се намират в същата държава членка и които носят отговорност за тях съгласно правото или практиката на съответната държава членка.

6. Държавите членки гарантират, че кандидатите се преместват от едно жилище в друго само когато това е необходимо. Държавите членки дават на кандидатите възможност да уведомят своите правни съветници за своето преместване и за своя нов адрес.
-

↓ 2013/33/EC

⇒ НОВ

7. Лицата ⇐, които предоставят материални условия на приемане, включително лицата ⇐, които работят в центровете за настаняване, трябва да са съответно обучени и са задължени да спазват правилата за поверителност, предвидени в националното право, по отношение на всяка информация, която те са получили в резултат на работата си.

↓ 2013/33/EC

8. Държавите членки могат да включат кандидатите в управлението на материалните ресурси и на нематериалните аспекти на живота в един център чрез консултативен съвет, който представлява лицата, които са настанени там.
9. В надлежно обосновани случаи държавите членки могат по изключение да определят ~~различни~~ разновидности за материалните условия на приемане, които се различават от разновидностите, ~~които са~~ предвидени в настоящия член, за разумен срок, ~~ко~~ който е възможно най-кратък, когато:
- а) се изисква оценяване на специфичните нужди на кандидата, в съответствие с член ~~21~~2,
 - б) възможностите за настаняване, които обикновено са налице, са временно изчерпани.
-

↓ 2013/33/EC (адаптиран)

⇒ НОВ

Тези различни условия трябва ~~да отговарят при всички положения~~ ☒ във всички случаи ☒ ~~на основните нужди~~ ⇒ да гарантират достъп до медицински грижи в съответствие с член 18 и достоен стандарт на живот за всички кандидати ⇐.

↓ НОВ

Когато прибегва до тези извънредни мерки, съответната държава членка уведомява Комисията и Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището за това. Тя уведомява Комисията и Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището също веднага щом основанията за прилагане на тези извънредни мерки спрат да съществуват.

Член 17а

Условия на приемане в държава членка, различна от тази, в която кандидатът има задължението да се намира

1. Кандидатите нямат право на условията на приемане, предвидени в членове 14—17, в която и да е държава членка, различна от тази, в която те имат задължението да се намират в съответствие с Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента „Дъблин“].

2. Държавите членки гарантират достоен стандарт на живот за всички кандидати.

3. До преместването по силата на Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента „Дъблин“] на ненавършил пълнолетие в компетентната държава членка държавите членки му предоставят достъп до подходящи образователни дейности.

↓ 2013/33/ЕС (адаптиран)
⇒ НОВ

Член ~~19~~ 18

Медицински грижи

1. Държавите членки гарантират, че ⇒ независимо от това къде имат задължението да се намират в съответствие с Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента „Дъблин“], ⇐ кандидатите получават необходимите медицински грижи, което включва най-малко спешни грижи и основно лечение на болестите ~~и~~ ☒ , включително ☒ тежките психични разстройства.

↓ 2013/33/ЕС

2. Държавите членки осигуряват медицинска или друга необходима помощ на кандидатите със ~~специфични нужди~~ специални потребности за приемане, включително подходящи грижи за психичното здраве, когато такива са необходими при необходимост.

↓ 2013/33/ЕС (адаптиран)
⇒ НОВ

ГЛАВА III

☒ ЗАМЯНА, ☒ ОГРАНИЧАВАНЕ ИЛИ ОТНЕМАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТТА ЗА ПОЛЗВАНЕ НА МАТЕРИАЛНИТЕ УСЛОВИЯ НА ПРИЕМАНЕ

Член ~~20~~ 19

☒ Замяна, ☒ Оограничаване или отнемане на възможността за ползване на материалните условия на приемане

1. ⇒ По отношение на кандидатите, които имат задължението да се намират на тяхната територия в съответствие с Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента

„Дъблин“], ⇐ държавите членки могат ⇨ в ситуациите, описани в параграф 2 ⇐:

↓ НОВ

- а) да заменят жилището, храната, облеклото и други предмети от първа необходимост, които не представляват храна, предоставяни под формата на финансова помощ или бонове, с материални условия на приемане, предоставяни в натура; или
-

↓ 2013/33/ЕС (адаптиран)

⇨ НОВ

- б) да ограничават или в изключителни и надлежно обосновани случаи да отнемат ~~възможността да се ползват материалните условия на приемане~~ ⇨ дневната финансова помощ. ⇐

2. ☒ Параграф 1 се прилага ☒, когато даден кандидат:

- а) напусне мястото на пребиваване, определено от компетентния орган, без да го е уведомил за това, или, ако се изисква разрешение за тази цел, без да го е получил, ⇨ или се укрие ⇐; или
- б) не спазва задължението да се ~~явява пред~~ свързва с органите, не отговаря на исканията за предоставяне на информация или не се явява на личните интервюта ~~относно~~ във връзка с процедурата за предоставяне на убежище в разумен срок, определен от националното право; или
- в) е подал последваща молба, както е предвидено в член ~~2, буква р)~~ [4, параграф 2, буква и)] от ~~Директива 2013/32/ЕС~~ Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента за процедурите]; или
- ☒ г) е укрил финансови средства и следователно, без да има право, се е ползвал от материалните условия на приемане; или ☒
-

↓ НОВ

- д) е нарушил сериозно правилника на центъра за настаняване или е имал поведение с прояви на сериозно насилие; или
- е) не се явява на задължителните мерки за интегриране; или
- ж) не е изпълнил задължението, предвидено в член [4, параграф 1] от Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента „Дъблин“], и е пътувал до друга държава членка без подходящо основание и е отправил молба в тази държава членка; или
- з) е върнат, след като се е укрил в друга държава членка.

По отношение на ~~случаите в~~ букви а) и б), когато кандидатът бъде намерен или се яви доброволно пред компетентния орган, едно мотивирано по съответния начин решение, основано на причините за неговото изчезване, се взема по отношение на възстановяването на правото да ползва някои или всички материални условия на приемане, които са били ⇒ заменени, ⇐ отнети или ограничени.

~~2. Държавите членки могат също да ограничат възможността да се ползват материалните условия на приемане, когато са в състояние да установят, че кандидатът без основателна причина не е подал молба за международна закрила в обичайния разумен срок след пристигането му в съответната държава членка.~~

~~3. Държавите членки могат да ограничават или да отнемат възможността да се ползват материалните условия на приемане, когато даден кандидат е укрил финансови средства и следователно, без да има право, се е ползвал от материалните условия на приемане.~~

~~4. Държавите членки могат да определят приложимите санкции в случай на сериозни нарушения на правилника на центровете за настаняване или на поведение, свързано с прояви на сериозно насилие.~~

3.5. Решенията за ⇒ замяна, ⇐ ограничаване или отнемане на ~~възможността за ползване на~~ материалните условия на приемане ~~или санкциите, посочени в параграфи 1, 2, 3 и 4 от настоящия член,~~ се постановяват за всеки конкретен случай ~~поотделно~~, обективно и безпристрастно ☒ въз основа на всеки отделен случай ☒ и са мотивирани. Те се основават на особеното положение на съответното лице, особено по отношение на ~~лицата, посочени в член 21~~ ⇒ кандидатите със специални потребности за приемане ⇐, като се ~~държи сметка за~~ взема под внимание принципът на пропорционалност. Държавите членки осигуряват при всякакви обстоятелства достъп до медицински грижи в съответствие с член ~~19~~ 18 и осигуряват достоен стандарт на живот за всички кандидати.

4.6. Държавите членки гарантират, че материалните условия на приемане не се ⇒ заменят, ⇐ отнемат или ограничават, преди да бъде взето решение в съответствие с параграф 3.5.

ГЛАВА IV

РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ~~УЯЗВИМИТЕ ЛИЦА~~ **⇒** КАНДИДАТИТЕ СЪС СПЕЦИАЛНИ ПОТРЕБНОСТИ ЗА ПРИЕМАНЕ **⇒**

Член ~~21~~ 20

⇒ Кандидати със специални потребности за приемане **⇒** ~~Общи принципи~~

Държавите членки отчитат в националното право за прилагане на настоящата директива специфичното положение на **⇒** кандидатите със специални потребности за приемане **⇒** ~~уязвимите лица, като ненавършилите пълнолетие, непридружените ненавършили пълнолетие хора, е увреждания, възрастните хора, бременните жени, самотните родители с ненавършили пълнолетие деца, жертвите на трафик на хора, лицата с тежки здравословни проблеми, лицата с психични разстройства и лицата, които са понесли мъчения, изнасилвания или други тежки форми на психологическо, физическо или сексуално насилие, например жените — жертва на генитално осакатяване, в националното право за прилагане на настоящата директива.~~

Член ~~22~~ 21

Преценяване на специалните потребности за приемане ~~на уязвимите лица~~

1. За ефективното прилагане на член ~~20~~ 21 държавите членки **⇒** систематично **⇒** преценяват дали кандидатът е кандидат със специални потребности за приемане. Държавите членки посочват също естеството на тези потребности.

Тази преценка започва **⇒** възможно най-скоро **⇒** ~~в разумен срок~~ след ~~подаване~~ отправяне на молба за международна закрила и може да бъде включена в съществуващите национални процедури **⇒** или в оценката по член [19] от Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента за процедурите] **⇒**. Държавите членки гарантират, че тези специални потребности за приемане също се разглеждат в съответствие с ~~разпоредбите на~~ настоящата директива, ако те станат явни на по-късен етап от процедурата за предоставяне на убежище.

↓ 2013/33/EC

Държавите членки гарантират, че подкрепата, предоставяна на кандидатите със специални потребности за приемане в съответствие с настоящата директива, е съобразена с техните специални потребности за приемане по време на цялата процедура за предоставяне на убежище и осигуряват подходящо наблюдение на положението им.

2. За целите на параграф 1 държавите членки гарантират, че персоналът на органите по член 26:

- а) е обучен и продължава да бъде обучаван да открива първите признаци, че даден кандидат се нуждае от специални условия на приемане, и да предприема мерки за задоволяване на тези потребности, когато констатира наличието им;
- б) включва в досието на кандидата информация за специалните потребности за приемане на кандидата, информацията за признаците по буква а), както и препоръки за вида на помощта, от която кандидатът може да се нуждае;
- в) изпраща кандидатите на лекар или на психолог за допълнителна оценка на психологичното и физическото им състояние, когато са налице признаци, че кандидатите може да са били жертва на мъчения, изнасилване или друга тежка форма на психологично, физическо или сексуално насилие и че това може да окаже влияние на потребностите за приемане на кандидатите; и
- г) взема под внимание резултата от този преглед, когато взема решение за вида на специалната помощ при приемането, която може да бъде оказана на кандидатите.

3.2. Не е необходимо предвидената в параграф 1 преценка да е под формата на административна процедура.

4.3. Единствено ~~уязвимите лица по смисъла на член 21~~ ⇒ кандидатите със специални потребности за приемане ⇐ могат да се разглеждат като лица със специални потребности за приемане и следователно да се ползват от специфичната подкрепа, предоставяна в съответствие с настоящата директива.

5.4. Предвидената в параграф 1 преценка не засяга оценката на нуждите от международна закрила по силата на ~~Директива 2011/95/EC~~ Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента относно условията, на които трябва да отговарят търсещите убежище].

Ненавършили пълнолетие

1. Висшият интерес на детето представлява първостепенен аргумент за държавите членки при прилагането на разпоредбите на настоящата директива, които се отнасят до ненавършили пълнолетие. Държавите членки гарантират стандарт на живот, подходящ за физическото, ~~умственото~~ психичното, духовното, моралното и социалното развитие на ненавършилите пълнолетие.
 2. При преценяването на висшия интерес на детето държавите членки обръщат особено внимание на следните фактори:
 - а) възможностите за събиране на членовете на семейството на едно място;
 - б) благосъстоянието и социалното развитие на ненавършилия пълнолетие, като се обърне особено внимание на неговата лична ситуация;
 - в) съображенията за безопасност и сигурност, особено когато съществува риск ненавършилият пълнолетие да е жертва на трафик на хора;
 - г) мнението на ненавършилия пълнолетие в съответствие с неговата възраст и зрялост.
 3. Държавите членки гарантират, че ненавършилите пълнолетие имат достъп до дейности за свободното време, включително до игри и развлекателни дейности, подходящи за възрастта им, в помещенията и центровете за настаняване, посочени в член ~~17~~ 18, параграф 1, букви а) и б), както и достъп до дейности на открито.
 4. Държавите членки гарантират, че ненавършилите пълнолетие, които са били жертви на каквато и да е форма на злоупотреба, на небрежност, на експлоатация, на мъчение, на жестоко, нечовешко и унизително отношение, или на въоръжени конфликти, имат достъп до услуги за рехабилитация, и гарантират, че са предоставени подходящи грижи за ~~душевното~~ психичното здраве, както и достъп до квалифицирана помощ, когато това е необходимо.
-
- ↓ 2013/33/ЕС (адаптиран)
⇒ НОВ
5. Държавите членки гарантират, че ненавършилите пълнолетие деца на кандидатите или ненавършилите пълнолетие кандидати са настанени със своите родители, ~~със своите ненавършили пълнолетие и несклучили брак братя и сестри~~ или с пълнолетния, който отговаря за тях ☒ и за техните ненавършили пълнолетие и несклучили брак братя и сестри ☑ съгласно правото или практиката на съответната държава членка, при условие че това е във висшия интерес на засегнатите ненавършили пълнолетие.

46. Лицата, които работят $\Rightarrow$ с ненавършили пълнолетие, включително $\Leftarrow$ с непридружените ненавършили пълнолетие, $\Rightarrow$ не са официално регистрирани като извършители на престъпления против деца, $\Leftarrow$ ~~са преминали през и продължават да~~ получават $\boxtimes$ постоянно и $\boxtimes$ подходящо обучение относно $\Rightarrow$ правата и $\Leftarrow$ ~~техните~~ нуждите $\Rightarrow$ на непридружените ненавършили пълнолетие, включително относно приложимите стандарти за защита на децата, $\Leftarrow$ и са задължени да спазват правилата за поверителност, предвидени по националното право, когато става въпрос за информация, която ~~той~~ са узнали ~~във връзка с~~ в хода на своята ~~тяхната~~ работа.

↓ 2013/33/ЕС (адаптиран)
 $\Rightarrow$ НОВ

Член ~~24~~ 23

Непридружени ненавършили пълнолетие

1. Държавите членки взимат веднага щом е възможно $\Rightarrow$ и не по-късно от пет работни дни от момента, в който непридружен ненавършил пълнолетие отправи молба за международна закрила, $\Leftarrow$ необходимите мерки, за да гарантират, че $\boxtimes$ настойник/попечител $\boxtimes$ ~~представител~~ представлява и помага на непридружения ненавършил пълнолетие, за да може той да се възползва от правата и да изпълнява задълженията, предвидени в настоящата директива. $\Rightarrow$ Настойникът/попечителят, назначен съгласно член [22] от Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента за процедурите], може извършва тези задачи. $\Leftarrow$ Непридруженият ненавършил пълнолетие се уведомява незабавно за назначаването на $\boxtimes$ настойника/попечителя $\boxtimes$ ~~представител~~. $\boxtimes$ Когато за настойник/попечител бъде назначена организация, тя определя лице, което отговаря за изпълнението на задълженията на настойник/попечител по отношение на непридружения ненавършил пълнолетие, съгласно настоящата директива. $\boxtimes$ ~~Представителят~~ $\boxtimes$ Настойникът/попечителят $\boxtimes$ изпълнява задълженията си в съответствие с принципа за висшия интерес на детето съгласно предвиденото в член ~~22~~ 23, параграф 2, ~~и~~ разполага с необходимите експертни знания и умения за тази цел $\Rightarrow$ и не е официално регистриран като извършител на престъпления против деца $\Leftarrow$. За да се осигурят благосъстоянието и социалното развитие на ненавършилия пълнолетие, посочени в член ~~22~~ 23, параграф 2, буква б), лицето, изпълняващо функцията на ~~представител~~ $\boxtimes$ настойник/попечител $\boxtimes$, се сменя само при необходимост. Организации или физически лица, които са или потенциално биха могли да бъдат в конфликт на интереси с непридружения ненавършил пълнолетие, не се ~~допускат да изпълняват функцията~~ $\Rightarrow$ назначават за настойник/попечител $\Leftarrow$ ~~на представител~~.

~~Компетентните органи правят редовно оценка, включително дали са налице необходимите средства за осигуряване на представителство на непридружения ненавършил пълнолетие.~~

Държавите членки гарантират, че на настойник/попечител не се възлагат грижите за несъразмерно голям брой непридружени ненавършили пълнолетие едновременно, което ще му попречи да изпълнява задълженията си ефективно. Държавите членки назначават организации или лица, които имат отговорността да проверяват през редовни интервали от време дали настойниците/попечителите изпълняват задълженията си по задоволителен начин. Тези организации или лица притежават също компетентността да разглеждат жалбите, подадени от непридружените ненавършили пълнолетие срещу техния настойник/попечител.

2. Непридружените ненавършили пълнолетие, които ~~подават~~ отправят молба за международна закрила, се настаняват, считано от датата, на която са приети на територията, до датата, на която трябва да напуснат територията на държавата членка, в която молбата за международна закрила е била ~~подадена~~ отправена или се разглежда:
 - а) при пълнолетни членове на своето семейство;
 - б) в приемно семейство;
 - в) в центрове за настаняване, специализирани в приемането на ненавършили пълнолетие;
 - г) в други места за настаняване, подходящи за ненавършили пълнолетие.

Държавите членки могат да настаняват непридружените ненавършили ~~непълнолетни~~, които са навършили 16 години, ~~и~~ тези над тази възраст в центрове за настаняване за пълнолетни кандидати, ако това е в техния висш интерес, както е предвидено в член ~~2223~~, параграф 2.

Доколкото това е възможно, братята и сестрите не се разделят, с оглед на висшия интерес на съответния ненавършил пълнолетие, и по-специално на неговата възраст и на неговата зрялост. Промените в мястото на пребиваване на непридружени ненавършили пълнолетие се свеждат до минимум.

3. Държавите членки започват да издирват членовете на семейството на непридружения ненавършил пълнолетие, при необходимост със съдействието на международни или други компетентни организации, веднага щом това е възможно след ~~подаването~~ отправянето на молба за международна закрила, като същевременно се защитава неговият висш интерес. В случай че съществува заплахата за живота или физическата неприкосновеност на ненавършилия пълнолетие или на неговите близки роднини, по-специално ако

те са останали в държавата по произход, трябва да се ~~осигури~~ направи необходимото събирането, обработването и разпространението на информацията относно тези лица да се осъществяват при условията на поверителност, за да се избегне заплахата за тяхната сигурност.

↓ 2013/33/ЕС

⇒ НОВ

Член ~~25~~ 24

Жертви на мъчения и на насилие

1. Държавите членки гарантират, че лицата, които са претърпели ⇒ вреда, основана на пола, ⇐ мъчения, изнасилване~~ния~~ или други тежки форми на насилие, получават лечението, което е необходимо за отстраняване на причинените от такива действия вреди, и по-специално достъп до подходящо медицинско и психологично лечение или грижи.

↓ 2013/33/ЕС

2. Лицата, които работят с жертвите на мъчения, изнасилване~~ния~~ или други тежки форми на насилие, са преминали ~~през~~ и продължават да получават подходящо обучение относно нуждите на тези жертви и са задължени да спазват правилата за поверителност~~та~~, предвидение~~та~~ по националното право, когато става въпрос за информация, която те са получили във връзка със своята ~~тяхната~~ работа.

↓ 2013/33/ЕС

⇒ НОВ

ГЛАВА V

ОБЖАЛВАНИЯ

Член ~~26~~ 25

Обжалвания

1. Държавите членки гарантират, че решенията за предоставяне, ⇒ замяна, ⇐ отнемане или ограничаване на предимствата съгласно настоящата директива~~та~~ или решенията, взети по силата на член 7, които засягат лично кандидатите, могат да бъдат обжалвани съгласно процедурите, предвидени в ~~на~~

националното право. Предоставя се, поне на последна инстанция, възможност за обжалване или преразглеждане пред съдебен орган² както на фактическите, така и на правните основания.

↓ 2013/33/EC

2. В случаите на обжалване или преразглеждане пред съдебен орган, посочени в параграф 1, държавите членки гарантират достъп до безплатна правна помощ и безплатно представителство при поискване, доколкото тази помощ е необходима, за да се гарантира ефективен достъп до правосъдие. Това включва поне изготвяне на необходимите за процеса документи и участие в изслушването пред съдебните органи от името на кандидата.

Безплатната правна помощ и представителство се предоставят от лица с подходяща квалификация, за които това се допуска или разрешава в националното право³ и които нямат или не могат да имат потенциален конфликт на интереси с кандидатите.

3. Държавите членки могат също да предвидят, че безплатната правна помощ и представителство се предоставят:

- а) само на лицата, които нямат достатъчно средства; и/или
- б) само чрез услугите на правни съветници или други консултанти, специално определени от националното право да оказват помощ и да представляват кандидати.

Държавите членки могат да предвидят ~~безплатната~~ правна помощ и представителство да не се предоставят, ако според компетентен орган обжалването или преразглеждането няма реални изгледи за успех. В такъв случай държавите членки гарантират, че правната помощ и представителство не се ограничават произволно и ефективният достъп до правосъдие на кандидата не е възпрепятстван.

4. Държавите членки могат също:

- а) да наложат парични ограничения и/или срокове за предоставяне на ~~безплатна~~ правна помощ и представителство, при условие че тези ограничения не ограничават произволно достъпа до правна помощ и представителство;
- б) да предвидят, че по отношение на таксите и другите разходи⁴ кандидатите не се ползват от по-благоприятни от обичайно предоставяните на техните граждани условия по въпросите, свързани с правната помощ.

5. Държавите членки могат да изискват пълно или частично възстановяване на направените разходи, ако и след като финансовото положение на кандидата се подобри значително или ако решението за извършване на тези разходи е взето ~~на въз основа~~ние на невярна информация, предоставена от кандидата.
6. Процедурите за достъп до правна помощ и представителство се определят в националното право.

ГЛАВА VI

МЕРКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕФИКАСНОСТТА НА СИСТЕМАТА ЗА ПРИЕМАНЕ

Член ~~27~~ 26

Компетентни органи

Всяка държава членка уведомява Комисията за органите, които отговарят за изпълнението на задълженията, произтичащи от настоящата директива. Държавите членки информират Комисията за всички промени в наименованието на тези органи.

↓ 2013/33/EC
⇒ НОВ

Член ~~28~~ 27

Система за ръководство, наблюдение и контрол

1. При спазване на своята конституционна структура държавите членки въвеждат съответните механизми, за да гарантират наличието на подходящо ръководство, наблюдение и контрол на нивото на условията на приемане. ⇒ Държавите членки вземат под внимание [оперативните стандарти за условията на приемане и показателите, разработени от Европейската служба за подкрепа в областта на убежището/Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището,] и всички други оперативни стандарти, показатели или насоки във връзка с условията на приемане, създадени в съответствие с член [12] от Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента за Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището]. ⇐
2. ~~Държавите членки предоставят на Комисията съответната информация, като използват формуляра, предвиден в приложение I, най-късно до 20 юли 2016 г.~~ ⇒ Системите за приемане на държавите членки се наблюдават и оценяват в съответствие с процедурата, описана в [глава 5] от Регламент (ЕС)

↓ НОВ

Член 28

Планиране за непредвидени ситуации

1. Всяка държава членка изготвя план за действие при непредвидени ситуации, в който се посочват мерките, които се предвижда да бъдат предприети, за да се гарантира подходящо приемане на кандидатите в съответствие с настоящата директива в случаите, в които държавата членка е изправена пред несъразмерно голям брой кандидати за международна закрила. Под „кандидати за международна закрила“ се разбира кандидатите за международна закрила, които имат задължението да се намират на нейната територия, включително кандидатите за международна закрила, за които държавата членка е компетентна съгласно Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента „Дъблин“], като се взема под внимание коригиращият механизъм за разпределение, описан в глава VII от посочения регламент.
2. Първият план за действие при непредвидени ситуации се изготвя с помощта на модел, който трябва да бъде изготвен от Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището, и се съобщава на Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището в срок от [6 месеца след влизането в сила на настоящата директива]. На всеки две години след това на Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището се съобщава актуализиран план за действие при непредвидени ситуации. Държавите членки информират Комисията и Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището, когато планът им за действие при непредвидени ситуации бъде задействан.
3. Плановете за действие при непредвидени ситуации, и по-специално това доколко са подходящи мерките, предприети по линия на плановете, се наблюдават и оценяват в съответствие с процедурата, предвидена в [глава 5] от Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента за Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището].

Член 29

Персонал и средства

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че органите и другите организации, които прилагат настоящата директива, са получили необходимото ~~основно~~ обучение по отношение на нуждите на кандидатите от двата пола. ⇒ За тази цел държавите членки включват Европейската учебна програма в областта на убежището, разработена от Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището, в обучението на своя персонал в съответствие с Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента за Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището]. ⇐
2. Държавите членки отпускат необходимите средства във връзка с националното право, с което ~~е прието в изпълнение на~~ се изпълнява настоящата директива.

ГЛАВА VII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 30

~~Доклад~~ ☒ Наблюдение и оценка ☒

~~Най-късно до 20 юли 2017 г.~~ В срок от ☒ [три години след влизането в сила на настоящата директива] ☒ и поне на всеки пет години след това ☒ Комисията представя доклад на Европейския парламент и на Съвета за прилагането на настоящата директива и предлага необходимите изменения.

☒ По искане на Комисията ☒ Държавите членки изпращат ~~на Комисията~~ необходимата информация за изготвянето на доклада ~~до 20 юли 2016 г.~~ в срок от ☒ [две години след влизането в сила на настоящата директива] и на всеки пет години след това. ☒

~~След като представи първия доклад, Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за прилагането на настоящата директива поне на всеки пет години.~~

Член 31

Транспониране

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с членове ~~1—12, 14—28 и 30 и приложение I~~ ☒ 1—8, 11, 15—25 и 27—30 ☒ ~~най-късно до 20 юли 2015 г.~~ в срок от ☒ [6 месеца след влизането в сила на настоящата директива.] ☒ Те незабавно съобщават ~~на Комисията~~ текста на тези разпоредби ☒ на Комисията ☒.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Те включват също така уточнение, че позоваванията в съществуващите закони, подзаконови и административни разпоредби на ~~Директивата~~, отменена с настоящата директива, се считат за позовавания на настоящата директива. Условието и редът на позоваване и формулировката на уточнението се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби на националното право, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 32

Отмяна

Директива ~~2003/9/ЕО~~ ☒ 2013/33/ЕС ☒ се отменя за държавите членки, обвързани по тази директива, считано от ~~21 юли 2015 г.~~ ☒ [деня след датата в член 31, параграф 1, първа алинея] ☒, без да се засягат задълженията на държавите членки относно срока за транспониране в националното право на ~~Директивата~~, посочена в приложение ~~II, част Б~~.

Позоваванията на отменената директива се считат за позовавания на настоящата директива и се четат съгласно таблицата на съответствието ☒, включена ☒ в приложение ~~III~~.

Член 33

Влизане в сила ~~и прилагане~~

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

~~Членове 13 и 29 се прилагат, считано от 21 юли 2015 г.~~

Член 34

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ I

~~Формуляр за докладване относно информацията, която трябва да бъде предоставяна от държавите членки съгласно член 28, параграф 2~~

~~След датата, посочена в член 28, параграф 2, информацията, която държавите членки трябва да представят, се представя отново на Комисията, когато е налице съществена промяна в националното право или практика, която променя предоставената информация.~~

- ~~1. Въз основа на член 2, буква к) и член 22, моля, уточнете различните стъпки при определянето на лица със специални потребности за приемане, включително започването на процедурата и последиците от нея по отношение на удовлетворяването на такива потребности, по специално за непридружени ненавършили пълнолетие, жертви на мъчения, изнасилвания или други тежки форми на психологическо, физическо или сексуално насилие и жертви на трафик на хора.~~
- ~~2. Предоставете пълна информация за вида, наименованието и формата на документите, предвидени в член 6.~~
- ~~3. По отношение на член 15 моля, посочете степента, до която достъпът до пазара на труда на кандидатите е обвързан с някакви особени условия и опишете подробно тези ограничения.~~
- ~~4. По отношение на член 2, буква ж) моля, опишете подробно как се осигуряват материалните условия на приемане (т.е. какви материални условия на приемане се предоставят в натура, в парична форма, като ваучери или като комбинация от тези елементи) и посочете размера на помощта за дневни разходи, която се отнуека на кандидатите.~~
- ~~5. Когато това е приложимо, по отношение на член 17, параграф 5 моля, уточнете референтната(ите) точка(и), прилагани от националното право или практика, с оглед определяне на размера на финансовата помощ, предоставена кандидатите. В случай че е налице по неблагоприятно третиране на кандидатите, в сравнение с гражданите, обяснете причините за това.~~

↓ 2013/33/EC (адаптиран)

ПРИЛОЖЕНИЕ ІІІ

ЧАСТ А

Отменена директива

(посочена в член 32)

~~Директива 2003/9/ЕО на Съвета~~

~~(ОВ L 31, 6.2.2003 г., стр. 18).~~

ЧАСТ Б

Срок за транспониране в националното законодателство

(посочен в член 31)

Директива	Срок за транспониране
2003/9/ЕО	6 февруари 2005 г.
☒ 2013/33/EC ☒	☒ 20 юли 2015 г. ☒

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Таблица на съответствието

Директива 2003/9/ЕО	Настоящата директива
Член 1	Член 1
Член 2, уводни думи	Член 2, уводни думи
Член 2, буква а)	—
Член 2, буква б)	—
—	Член 2, буква а)
Член 2, буква в)	Член 2, буква б)
Член 2, буква г), уводни думи	Член 2, буква в), уводни думи
Член 2, буква г), подточка i)	Член 2, буква в), първо тире
Член 2, буква г), подточка ii)	Член 2, буква в), второ тире
—	Член 2, буква в), трето тире
Член 2, букви д), е) и ж)	—
—	Член 2, буква г)
Член 2, буква з)	Член 2, буква д)
Член 2, буква и)	Член 2, буква е)
Член 2, буква й)	Член 2, буква ж)
Член 2, буква к)	Член 2, буква з)
Член 2, буква л)	Член 2, буква и)
—	Член 2, буква й)
—	Член 2, буква к)
Член 3	Член 3
Член 4	Член 4

Член 5	Член 5
Член 6, параграфи 1 — 5	Член 6, параграфи 1 — 5
—	Член 6, параграф 6
Член 7, параграфи 1 и 2	Член 7, параграфи 1 и 2
Член 7, параграф 3	—
Член 7, параграфи 4 — 6	Член 7, параграфи 3 — 5
—	Член 8
—	Член 9
—	Член 10
—	Член 11
Член 8	Член 12
Член 9	Член 13
Член 10, параграф 1	Член 14, параграф 1
Член 10, параграф 2	Член 14, параграф 2, първа алинея
—	Член 14, параграф 2, втора алинея
Член 10, параграф 3	Член 14, параграф 3
Член 11, параграф 1	—
—	Член 15, параграф 1
Член 11, параграф 2	Член 15, параграф 2
Член 11, параграф 3	Член 15, параграф 3
Член 11, параграф 4	—
Член 12	Член 16
Член 13, параграфи 1 — 4	Член 17, параграфи 1 — 4
Член 13, параграф 5	—
—	Член 17, параграф 5

Член 14, параграф 1	Член 18, параграф 1
Член 14, параграф 2, първа алинея, уводни думи, букви а) и б)	Член 18, параграф 2, уводни думи, букви а) и б)
Член 14, параграф 7	Член 18, параграф 2, буква в)
—	Член 18, параграф 3
Член 14, параграф 2, втора алинея	Член 18, параграф 4
Член 14, параграф 3	—
—	Член 18, параграф 5
Член 14, параграф 4	Член 18, параграф 6
Член 14, параграф 5	Член 18, параграф 7
Член 14, параграф 6	Член 18, параграф 8
Член 14, параграф 8, първа алинея, уводни думи, първо тире	Член 18, параграф 9, първа алинея, уводни думи, буква а)
Член 14, параграф 8, първа алинея, второ тире	—
Член 14, параграф 8, първа алинея, трето тире	Член 18, параграф 9, първа алинея, буква б)
Член 14, параграф 8, първа алинея, четвърто тире	—
Член 14, параграф 8, втора алинея	Член 18, параграф 9, втора алинея
Член 15	Член 19
Член 16, параграф 1, уводни думи	Член 20, параграф 1, уводни думи
Член 16, параграф 1, буква а), първа алинея, първо, второ и трето тире	Член 20, параграф 1, първа алинея, букви а), б) и в)
Член 16, параграф 1, буква а), втора алинея	Член 20, параграф 1, втора алинея
Член 16, параграф 1, буква б)	—
Член 16, параграф 2	—
—	Член 20, параграфи 2 и 3
Член 16, параграфи 3—5	Член 20, параграфи 4—6

Член 17, параграф 1	Член 21
Член 17, параграф 2	—
—	Член 22
Член 18, параграф 1	Член 23, параграф 1
—	Член 23, параграфи 2 и 3
Член 18, параграф 2	Член 23, параграф 4
—	Член 23, параграф 5
Член 19	Член 24
Член 20	Член 25, параграф 1
—	Член 25, параграф 2
Член 21, параграф 1	Член 26, параграф 1
—	Член 26, параграфи 2 — 5
Член 21, параграф 2	Член 26, параграф 6
Член 22	—
—	Член 27
Член 23	Член 28, параграф 1
—	Член 28, параграф 2
Член 24	Член 29
Член 25	Член 30
Член 26	Член 31
—	Член 32
Член 27	Член 33, първа алинея
—	Член 33, втора алинея
Член 28	Член 34
—	Приложение I

—	Приложение II
—	Приложение III

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Таблица на съответствието

Директива 2013/33/ЕС	Настоящата директива
Член 1	Член 1
Член 2, уводни думи	Член 2, уводни думи
Член 2, буква а)	Член 2, параграф 1
Член 2, буква б)	Член 2, параграф 2
Член 2, буква в)	Член 2, параграф 3
Член 2, буква г)	Член 2, параграф 4
Член 2, буква д)	Член 2, параграф 5
Член 2, буква е)	Член 2, параграф 6
Член 2, буква ж)	Член 2, параграф 7
Член 2, буква з)	Член 2, параграф 8
Член 2, буква и)	Член 2, параграф 9
—	Член 2, параграф 10
—	Член 2, параграф 11
Член 2, буква й)	Член 2, параграф 12
Член 2, буква к)	Член 2, параграф 13
Член 3	Член 3
Член 4	Член 4
Член 5	Член 5
Член 6, параграфи 1—4	—
Член 6, параграф 5	Член 6

Член 6, параграф 6	—
Член 7, параграф 1	Член 7, параграф 1
Член 7, параграф 2	Член 7, параграф 2, първа алинея
—	Член 7, параграф 2, втора алинея
—	Член 7, параграф 3
Член 7, параграф 3	Член 7, параграф 6
Член 7, параграфи 4—5	Член 7, параграфи 4—5
—	Член 7, параграфи 7—8
Член 8, параграфи 1—2	Член 8, параграфи 1—2
Член 8, параграф 3, букви а) и б)	Член 8, параграф 3, букви а) и б)
—	Член 8, параграф 3, буква в)
Член 8, параграф 3, буква в)	Член 8, параграф 3, буква г)
Член 8, параграф 3, буква г)	Член 8, параграф 3, буква д)
Член 8, параграф 3, буква д)	Член 8, параграф 3, буква е)
Член 8, параграф 3, буква е)	Член 8, параграф 3, буква ж)
Член 8, параграф 3, втора алинея	Член 8, параграф 3, втора алинея
Член 8, параграф 4	Член 8, параграф 4
Член 9	Член 9
Член 10	Член 10
Член 11	Член 11
Член 12	Член 12
Член 13	Член 13
Член 14	Член 14
Член 15, параграф 1	Член 15, параграф 1, първа алинея
—	Член 15, параграф 1, втора алинея

Член 15, параграф 2	Член 15, параграф 2
—	Член 15, параграф 3
Член 15, параграф 3	Член 15, параграф 4
—	Член 15, параграф 5
Член 16	—
Член 17, параграфи 1—4	Член 16, параграфи 1—4
—	Член 16, параграф 5
Член 17, параграф 5	Член 16, параграф 6
Член 18, параграфи 1—8	Член 17, параграфи 1—8
Член 18, параграф 9, първа и втора алинея	Член 17, параграф 9, първа и втора алинея
—	Член 17, параграф 9, трета алинея
—	Член 17а
Член 19	Член 18
Член 20, уводни думи	Член 19, параграф 1
Член 20, параграф 1, първа алинея, букви а)—в)	Член 19, параграф 2, първа алинея, букви а)—в)
—	Член 19, параграф 2, първа алинея, букви д)—з)
Член 20, параграф 1, втора алинея	Член 19, параграф 2, втора алинея
Член 20, параграф 2	—
Член 20, параграф 3	Член 19, параграф 2, първа алинея, буква г)
Член 20, параграф 4	—
Член 20, параграф 5	Член 19, параграф 3
Член 20, параграф 6	Член 19, параграф 4
Член 21	Член 20
Член 22, параграф 1	Член 21, параграф 1

—	Член 21, параграф 2
Член 22, параграфи 2—4	Член 21, параграфи 3—5
Член 23, параграфи 1—5	Член 22, параграфи 1—5
—	Член 22, параграф 6
Член 24, параграф 1, първа алинея	Член 23, параграф 1, първа алинея
Член 24, параграф 1, втора алинея	—
—	Член 23, параграф 1, втора алинея
Член 24, параграфи 2—3	Член 23, параграфи 2—3
Член 24, параграф 4	Член 22, параграф 6
Член 25	Член 24
Член 26	Член 25
Член 27	Член 26
Член 28	Член 27
—	Член 28
Член 29	Член 29
Член 30, параграфи 1—2	Член 30, параграфи 1—2
Член 30, параграф 3	—
Член 31	Член 31
Член 32	Член 32
Член 33, параграф 1	Член 33
Член 33, параграф 2	—
Член 34	Член 34
Приложение I	—
Приложение II	Приложение I
Приложение III	Приложение II